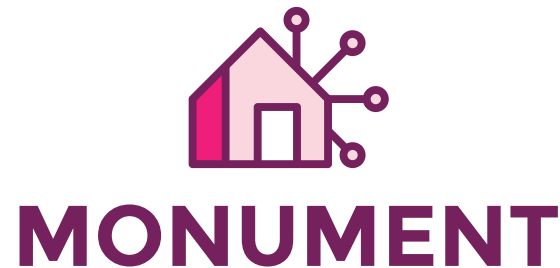

DEFINITIEVE PUBLICATIE VAN HET MONUMENT-PROJECT

INLEIDING

De professionele gezondheidszorg van de laatste eeuwen heeft ons gebracht waar we nu zijn: een planeet met meer dan 8 miljard mensen. Hoewel dat zorgsysteem effectief ziekten heeft genezen en vroegtijdig overlijden heeft voorkomen, staan we nu voor een nieuwe uitdaging. We leven langer. Op een bepaald moment in ons leven hebben zullen we allemaal (dagelijkse zorg) nodig hebben. Met andere woorden, onze huidige zorgsystemen kunnen de vraag van morgen niet meer aan.

Maar waar moeten we beginnen? Als we zoeken naar het grootste zorgsysteem ter wereld, dan komen we niet bij ziekenhuizen of woonzorgcentra uit. Het zijn niet de ziekteverzekeraars of de farmaceutische bedrijven. Het zijn de mantelzorgers die dag in dag uit voor hun partner, ouder, familielid of vriend(in) zorgen. De impact die zij hebben op het leven van deze mensen is onschatbaar en toch is de hoeveelheid steun die zij krijgen van overheden of zorginstellingen om deze zware taak op zich te nemen slechts minimaal.

Nu dementie in verschillende landen al de belangrijkste doodsoorzaak is, is het niet moeilijk om je voor te stellen hoeveel zorg deze ziekte vergt. Na de diagnose vallen personen met dementie meestal terug op de steun van de mensen om hen heen om langer thuis te kunnen blijven wonen en tegelijkertijd (onbewust) de druk op professionele zorginstellingen te verlichten. Dat klinkt goed, maar deze taak weegt zwaar op de mantelzorger.

Binnen het MONUMENT-project zijn we de uitdaging aangegaan om op een structurele manier ondersteuning te bieden en de veerkracht van de mantelzorgers te verhogen. In de afgelopen paar jaar heeft ons consortium bestaande uit 11 internationale partners gewerkt en geëxperimenteerd om te zien hoe we een innovatief, solide ondersteuningssysteem kunnen bieden teneinde de veerkracht van de mantelzorgers te vergroten en ervoor te zorgen dat zij zich sterker voelen in hun rol. Dit alles op basis van het reeds bestaande Odensehuisconcept.

In dit verslag kan je lezen waar het consortium aan heeft gewerkt. Zoals altijd het geval is bij innovatie, kenden we net zoveel tegenslagen als overwinningen. Aan elk goed voorbeeld zijn echter verschillende lessen voorafgegaan. Door te delen wat wij hebben gedaan en geleerd, al het goede en het slechte, hopen wij u te inspireren om zelf actie te ondernemen en voort te bouwen op het fundament dat wij hebben gelegd.

Veel plezier bij het ontdekken!

Alexandra Winderickx
Projectleider, Stad Mechelen

PARTNERS

LEIDER
MECHELEN
Stad Mechelen
www.mechelen.be

 Norfolk
County Council
Norfolk County Council
www.norfolk.gov.uk

 UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HZ University
of Applied Sciences
www.hz.nl

Afeji
Afeji
www.afeji.fr

Vlaams
Expertisecentrum Dementie
www.dementie.be

National
Trust
The National Trust
voor plaatsen van historisch
belang of natuurlijke
schoonheid
www.nationaltrust.org.uk

WVO Zorg
www.wvozorg.nl

Eurasanté
www.eurasante.com

imec
www.imec-int.com

IDROPS
www.idrops.org

Université
de Lille
Universiteit van Lille
www.univ-lille.fr

INHOUDSOPGAVE

05 _ DE STAD MECHELEN

- 06 _ Informatieblad
- 07 _ Beleidsniveau
- 08 _ Aanpassingen aan de infrastructuur
- 09 _ Familiedag georganiseerd door Stad Mechelen
- 09 _ Familiedag georganiseerd door het Expertisecentrum Dementie

10 _ NORFOLK COUNTY COUNCIL

- 11 _ Informatieblad
- 12 _ Beleidsniveau
- 13 _ Aanpassingen aan de infrastructuur
- 14 _ Familiedag georganiseerd door Norfolk County Council

15 _ AFEJI

- 16 _ Informatieblad
- 17 _ Beleidsniveau
- 18 _ Familiedag georganiseerd door AFEJI

19 _ THE NATIONALTRUST

- 20 _ Informatieblad
- 21 _ Beleidsniveau
- 22 _ Aanpassingen aan de infrastructuur

23 _ WVO ZORG

- 24 _ Informatieblad
- 25 _ Beleidsniveau
- 28 _ Familiedag georganiseerd door WVO Zorg

29 _ TECHNOLOGIE

- 30 _ Memo by Monument
- 31 _ Technologisch prototype: monitoring op afstand
- 35 _ Overzicht van de geselecteerde technologieën
- 36 _ Evaluatie van de gedemonstreerde technologieën

37 _ RESULTATEN

- 38 _ Evaluatie van de 5 proefprojecten
- 40 _ Sociaal-economische haalbaarheidsstudie
- 42 _ Uitvoering van de HYCAL- en OPULSE-interventies

An abstract graphic design featuring a light pink background. On the left side, there is a stylized, geometric shape resembling a building or a corner, composed of solid pink and purple lines. From this shape, several purple lines extend outwards, each terminating in a small purple circle with a light pink center. One such line extends vertically from the top center of the image. The text 'STAD MECHELEN' is centered in the upper half of the image in a bold, purple, sans-serif font.

STAD MECHELEN

RESULTATEN

Wij hebben een vrijwillig netwerk opgebouwd op basis van de Odense-principes. Onze vrijwilligers zijn een gemengde groep van mantelzorgers, voormalige mantelzorgers en ex-zorgprofessionals. Zij vormen het hart van onze organisatie. Zij organiseren de vrije inloophmomenten en leiden de binnen- en buitenhuisactiviteiten. Wij moedigen onze bezoekers ook aan om ideeën en activiteiten voor te stellen die onze vrijwilligers in detail uitwerken.

Wij hebben een gezellige plek gecreëerd op basis van een huiskamerconcept. Dit is ontwikkeld in samenwerking met onze mensen met dementie en hun mantelzorgers op basis van hun wensen. Wij hebben ons inloophuis verrijkt met ondersteunende technologie op basis van de behoeften van onze mantelzorgers en er is een modelhuis van gemaakt waar onze bezoekers op een ongedwongen manier kennis kunnen maken met technologie.

TOPTIP 1. Bouw een sterk regionaal netwerk op met andere organisaties die uw doelstellingen delen, zodat u expertise en kennis kunt delen. Samen kunt u zorgen voor een aanvullend aanbod voor mantelzorgers en mensen met dementie.

TOPTIP 2. Betrek zowel mantelzorgers als mensen met dementie bij het opzetten van een Odensehuis. Zij hebben verschillende prioriteiten maar zoek naar de overeenkomsten die ze hebben en leggen zo een sterke basis.

OPEN

COHERENT

SPONTANITEIT

De stad Mechelen ontwikkelde het inloophuis 't moNument, een plek waar mensen met dementie, hun mantelzorgers en professionele zorgverleners terecht kunnen.

't MoNument is een centrale plaats voor informatie, activiteiten, ondersteuning door lotgenoten en een ontmoetingsplaats. Het is een ankerpunt voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Naast wegwijs gesprekken organiseren wij ook cursussen voor mantelzorgers om hen inzicht te geven in dementie.

Contact met lotgenoten is een belangrijke vorm van ondersteuning voor onze mantelzorgers. Ze kunnen hun verhaal kwijt in een veilige omgeving. Daarom organiseren wij regelmatig familiegroepen, waar ervaringen en tips kunnen worden uitgewisseld tussen lotgenoten.

Uniek aan ons project is dat we ook een familiegroep hebben voor mensen met jongdementie. Ze genieten van het samenzijn in een ongedwongen sfeer. In onze naam moNument is NU benadrukt. We hechten waarde aan NU-momenten, momenten die mantelzorgers en mensen met dementie samen kunnen koesteren. Dit proefproject werkt om iets bijzonders en anders te bieden dan de typische zorgrelatie.

GROEI

Het Odensehuis blijft het ankerpunt voor onze mantelzorgers en mensen met dementie. Hier zal ondersteuning beschikbaar blijven, met de nadruk op laagdrempelige toegang. We blijven inzetten op het vergroten van ons vrijwilligersnetwerk. Zo kunnen de activiteiten en gratis inloophmomenten gewoon blijven doorgaan. Wij zijn een voorbeeld in Vlaanderen voor mantelzorgondersteuning. In de toekomst hopen wij andere steden te inspireren om ook een Odensehuis te openen. In de toekomst komt er een netwerk van Odensehuizen in de hele regio.

www.mechelen.be/tmonument
Volg ons op LinkedIn: [www.linkedin.com/in/t-monument-
inloophuis-dementie-mechelen-361a93154/](https://www.linkedin.com/in/t-monument-inloophuis-dementie-mechelen-361a93154/)

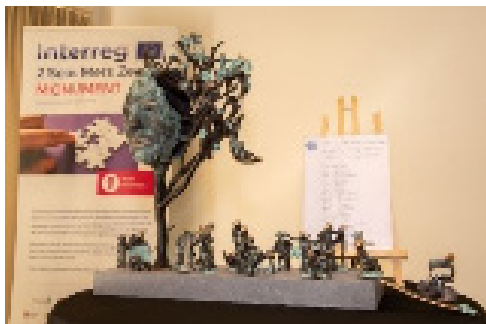
BELEIDSNIVEAU

Het verhaal van de stad Mechelen

Met verschillende activiteiten zorgen wij ervoor dat mantelzorgers en mensen met dementie samen mooie momenten kunnen beleven:

Zoals onze muziekmomenten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Samen zingen verbindt en maakt mensen met dementie actiever. Het doet een positief beroep op hun capaciteiten.

Voor onze 5-jarig bestaan hebben we een kunstwerk gemaakt. Tijdens de workshop Wax & Bronze hebben onze mantelzorgers en mensen met dementie samen met was gewerkt. Wij hebben hen gevraagd momenten te creëren waar zij van genieten. Al deze kleine taferelen zijn vereeuwigd in een bronzen kunstwerk.

Onze bezoekers zijn nauw betrokken en hadden veel ideeën voor buitenactiviteiten. Samen met hun mantelzorgers zijn we naar de botanische tuinen van Meise, Train World en de kunsttentoonstelling Kunstuur in Mechelen gegaan.

Contact met lotgenoten is een belangrijke vorm van ondersteuning voor onze mantelzorgers en mensen met dementie. Ze kunnen hun verhaal kwijt in een veilige omgeving. Daarom organiseren wij regelmatig familiegroepen, waar ervaringen en tips kunnen worden uitgewisseld tussen lotgenoten. Uniek aan ons project is dat we ook een familiegroep hebben voor mensen met jongdementie. Ze genieten van het samenzijn in een ongedwongen sfeer.

De Conversation Pub is een ontmoetingsplaats voor mantelzorgers en familieleden, waar u aan de hand van verschillende onderwerpen kunt leren begrijpen wat dementie is en wat het betekent voor degene die met dementie leeft. Hier kan informatie over dementie met anderen worden gedeeld.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

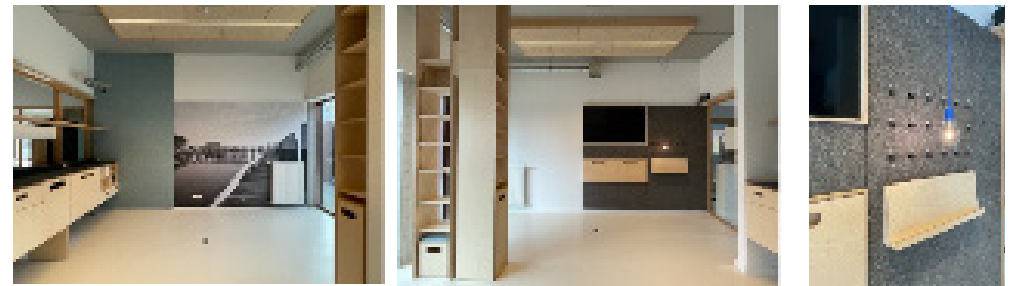
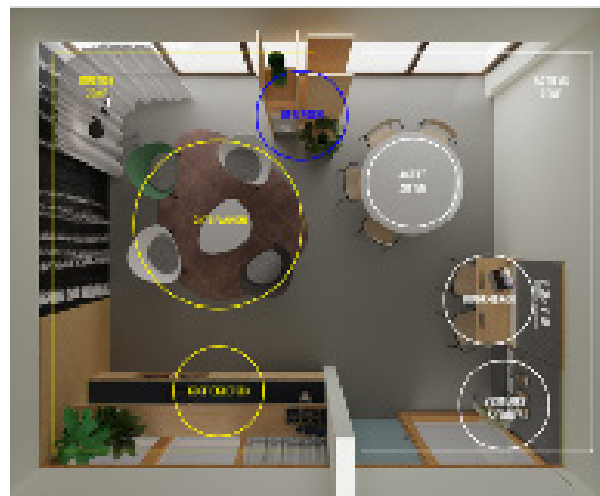
AANPASSINGEN AAN DE INFRASTRUCTUUR

Een inloophuis aangepast aan de behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers

Stad Mechelen is een samenwerking aangegaan met de postgraduaatstudenten Interieurvormgeving van Thomas More om het Odensehuis volledig aan te passen aan de behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Via verschillende workshops en een proces van herhaalde feedback van mantelzorgers en mensen met dementie hebben de studenten een ontwerp gemaakt, de aanbesteding van verschillende partijen opgevolgd en de uitvoering ter plaatse begeleid.

Een van de belangrijkste inzichten was dat de ruimte zo prikkel-arm mogelijk moest zijn, zonder afleidingen, patronen en posters, aangezien de ruimte al vol zit met mensen en activiteiten. Deze verschillende activiteiten zijn in het ontwerp opgedeeld in twee zones: een actieve zone (wit) en een rustigere zone (geel).

De uitgevoerde werkzaamheden zijn:

1. Een muur tussen twee kleinere kamers verwijderen
2. De vloerbedekking vervangen
3. Een fotowand installeren
4. Aangepaste meubels in de kamer plaatsen
5. Verlichting en elektriciteit repareren en een smart tv installeren
6. Gordijnen ophangen
7. Meubels plaatsen

Het deel van het proces waarbij de mensen met dementie en hun mantelzorgers het meest betrokken waren, is de initiatiefase, waarin zij hun behoeften kenbaar maakten en inspraak hadden in het ontwerp. Ten tweede zijn zij ook nauw betrokken geweest bij de selectie van het meubilair. Zij gaven feedback over kleuren, de ontwerpen en hebben soms zelfs bepaalde meubels getest.

Bekijk de originele 3D-ontwerpvideo: www.youtube.be/lj8bo3Kvonk

**SCAN DEZE QR-CODE OM NAAR
DE 360° VIRTUELE TOUR VAN HET
INLOOPCENTRUM 'T MONUMENT TE GAAN**
<https://virtualtours.the360experience.be/Monument/index.html>

FAMILIEDAG GEORGANISEERD DOOR STAD MECHELEN

Zeg "ja" tegen nieuwe avonturen, familiereis naar Zeeland

Is het nog mogelijk voor mensen met dementie en hun mantelzorgers om uit te gaan en van vakantie te genieten?

Wat begon als een grapje van onze bezoekers, (« *Kunnen we een stacaravan uit het EU-project kopen?*»), groeide uit tot een goed georganiseerde familiereis naar Zeeland.

In juni 2022 hebben we een korte reis naar Zeeland gemaakt om onze projectpartner WVO zorg te ontmoeten en hun faciliteiten te bezoeken: het Odensehuis van Walcheren en Het tuinhuis. Onze deelnemers werden met open armen ontvangen. Zij waren zichtbaar onder de indruk en hebben het Nederlandse Odensehuisconcept in het echt ervaren.

Tijdens ons verblijf organiseerden onze vrijwilligers ook recreatieve activiteiten op het strand, zoals een promenade bij zonsondergang, een lachsessie en een KUBB-toernooi. Zij begeleidden de deelnemers en zorgden ervoor dat alle deelnemers zich tijdens de hele reis op hun gemak voelden. Onze deelnemers hebben ontzettend van deze reis genoten. Ze hebben niet alleen hun band versterkt, maar ook beseft dat het mogelijk is om naar buiten te gaan, reisjes te maken en samen te genieten van veel mooie momenten.

FAMILIEDAG GEORGANISEERD DOOR HET EXPERTISECENTRUM DEMENTIE

In augustus 2021 en 2022 werd een zomerkamp met twee overnachtingen georganiseerd door het Expertisecentrum Dementie in samenwerking met de Alzheimer Liga Vlaanderen. Het kamp was bedoeld voor kinderen met een ouder met dementie en een volwassen familielid. Het zomerkamp vond plaats in boerderij/paardenverblijf De Maalderie in Houthulst (West-Vlaanderen).

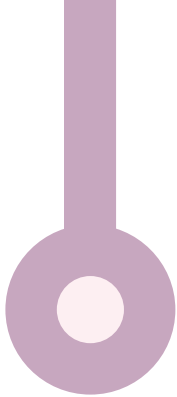
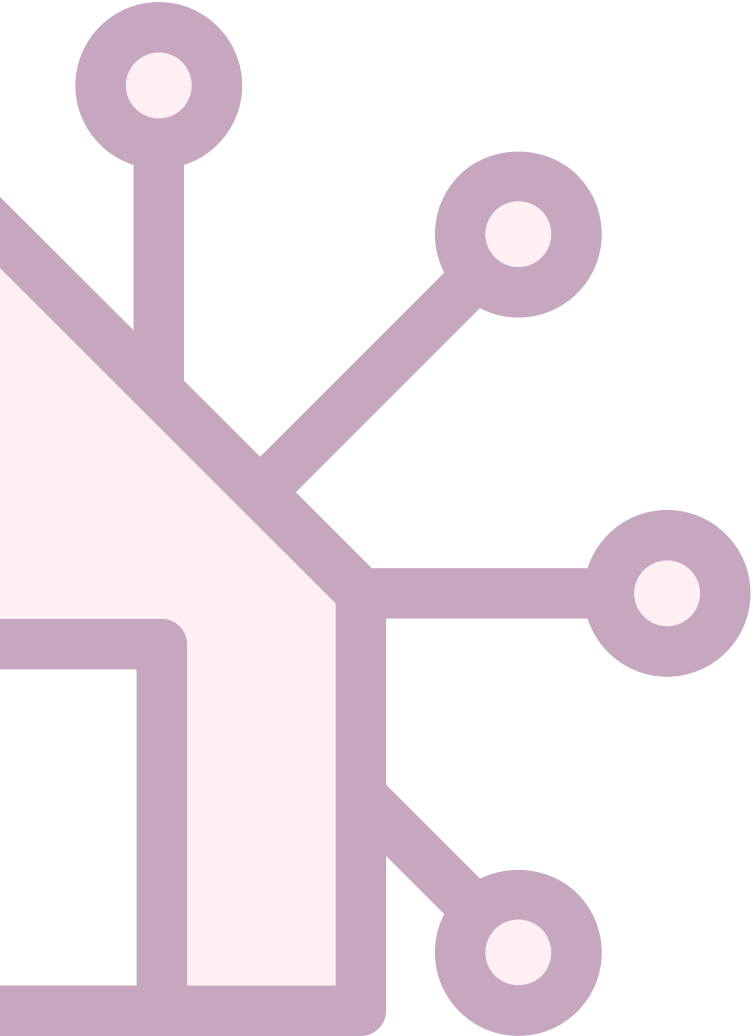
Het doel van het kamp was om lotgenoten te ontmoeten die zich in een vergelijkbare situatie bevinden. De deelnemers delen hier ervaringen, doen nieuwe kennis op en maken samen plezier. De activiteiten worden begeleid door ervaren zorgverleners (zoals psychologen, medisch specialisten,...). Tijdens informatiesessies en gesprekken kunnen deelnemers hun eigen verhaal vertellen en vragen stellen over dementie, voor jezelf zorgen, de ondersteuning van kinderen,...

“Het is goed om te weten dat u er echt niet alleen voor staat.”

Tiana, deelnemer aan het kamp in 2021

Bekijk de video van het zomerkamp in 2021:
<https://www.youtube.com/watch?v=TCibVoOd148>

NORFOLK COUNTY COUNCIL

RESULTATEN

Dankzij het MONUMENT-project is er een meer proactieve en zinvolle dialoog en samenhang ontstaan tussen de milieudiensten van Norfolk, de sociale zorg voor volwassenen en de volksgezondheidsdiensten. Deze gecombineerde expertise versterkt het vermogen van alle betrokkenen om holistische en persoonsgerichte ondersteuning te bieden aan de ouder wordende gemeenschappen in Norfolk, met een grotere waardering voor de aanpak van alle handicaps.

De Outreach Officers voor NCC hebben verschillende dementievriendelijke ondersteuningssessies voor lotgenoten opgezet en ondersteund in het tijdperk na Covid. Dankzij de steun van de gespecialiseerde Britse liefdadigheidsinstelling Dementia Adventure konden meer dan 70 afgevaardigden een opleiding volgen. Korte video's werden gemaakt om de cursus onder de aandacht van een breder publiek te brengen en een extra post-projecttraining te vormen.

Er is een netwerk ontstaan van gepassioneerde lokale belanghebbenden die zich blijven inzetten voor zorg- en dementievriendelijke voorzieningen in het hele land. Dankzij het MONUMENT-project konden diverse nieuwe technische hulpmiddelen worden uitgetoetst om de onafhankelijkheid en de activiteiten in de buitenlucht te bevorderen.

TOPTIP 1. Zoek uit waar de lokale bevolking behoefte aan heeft. Doe onderzoek om er zeker van te zijn dat u de lokale barrières aanpakt die van invloed zijn op de vraag of mantelzorgers uw Odensehuis willen bezoeken.

TOPTIP 2. Zorg voor steun en regelmatige communicatie met uw lokale beleidsmakers en belanghebbenden. Maak gebruik van hun specialistische kennis en deel uw successen. De aandacht en belangenbehartiging van deze mensen kunnen u helpen om financiering in de toekomst rond te krijgen.

De Norfolk County Council heeft vastgesteld dat verbetering van de toegang tot groene ruimten voor mantelzorgers van mensen met dementie hun gezondheid en welzijn verbetert. Norfolk heeft ervaringen voor mantelzorgers op veel fantastische locaties ontwikkeld. De strategische focus werd Gressenhall Farm & Workhouse, een museum in een uitgestrekte landelijke omgeving. De locatie is het middelpunt van veel milieuverbeteringen, en aangezien het NCC onlangs van start is gegaan als milieuknooppunt, greep het de gelegenheid aan om het ethos van MONUMENT in te voeren en de lessen van het Odense-model daar toe te passen. Dit museum van het plattelandleven heeft veel kenmerken die aantrekkelijk zijn voor mantelzorgers en mensen met dementie, zoals tuinen, dieren, een café, toiletten, ruime parkeergelegenheid, seizoensgebonden evenementen en een sterk personeelsnetwerk. Dit uitgestrekte terrein van 50 hectare heeft echter wel toegankelijkheidsproblemen. Ons MONUMENT-proefproject heeft vorm gegeven aan geplande landschapsverbeteringen om ervoor te zorgen dat in de toekomst aan de toegankelijkheidsbehoeften van mensen met dementie wordt voldaan. Aan het betrokken personeel op deze locatie werd een specifieke cursus over dementie aangeboden. Er werden ook locatiecontroles en proefdagen voor vrijetijdsbesteding gehouden. Het MONUMENT-team was erop gebrand dat bottom-up leren van evenementen met belanghebbenden en mantelzorgers hielp bij het identificeren van en adviseren over de implementatie van toekomstige infrastructuurverbeteringen ten behoeve van de zorgverleners in ons graafschap.

GROEI

De Norfolk County Council heeft veel geleerd van het MONUMENT-project. Het project heeft aangetoond dat er bij de lokale belanghebbenden een grote behoefte bestaat aan bijscholing en verbetering van de toegankelijkheid en inclusiviteit buitenshuis om het welzijn van de zorgverleners te bevorderen. Wij hopen dat hybride evenementen zoals onze Family Fun Day in de toekomst kunnen worden voortgezet, om veerkracht, destigmatisering en promotie van lokale diensten te bevorderen. Wij kijken ook uit naar de voortzetting van de sterke samenwerking in Gressenhall Museum tussen milieu- en volksgezondheidsdiensten en diensten van het Norfolk Museum.

BELEIDSNIVEAU

Norfolk County Council

Het proefproject van de Norfolk County Council verlegt de grenzen van het Odensehuisconcept en breidt de mogelijkheden ervan uit naar de buitenruimte. NCC heeft een aangepaste training gegeven aan outdoorprofessionals via Dementia Adventure, een gespecialiseerde liefdadigheidsinstelling zonder winstoogmerk, en heeft een reeks unieke buitenactiviteiten en informele ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers getest via nauwe samenwerking met een reeks atypische belanghebbenden.

Op basis van informatie verkregen uit focusgroepen werkten Outreach Officers samen met lokale steungroepen zoals de Community Culture Club van Norfolk Museum Services and Libraries om ondersteunende activiteiten met lotgenoten uit te proberen en lokale netwerken te versterken. Ze probeerden ook buitenactiviteiten uit met mantelzorgers en mensen met dementie met bezoeken aan een reeks buitenlocaties, van meren tot bossen en veengebieden. De verkennende bezoeken hebben geleid tot een beter inzicht in de prioriteiten van mantelzorgers en mensen met dementie: van de behoefte aan een breder perspectief van de doelgroep, angst voor open water tot het plezier van hands-on activiteiten. Voorafgaand aan de activiteiten heeft het personeel van de locatie de cursus Pathways into Nature gevolgd om hen voor te bereiden op en bewust te maken van hoe zij mantelzorgers en mensen met dementie kunnen ondersteunen. Het hoogtepunt van dit leerproces werd in juni 2022 tijdens een feestelijke familiedag getoond aan plaatselijke mantelzorgers, vrienden en belanghebbenden.

In de tweede helft van het proefproject werkte NCC nauw samen met het Dementia Services Development Centre van de Universiteit van Stirling (stir.ac.uk) om een gespecialiseerde cursus over dementie te geven aan intern personeel om er zeker van te zijn dat de resultaten van het proefproject worden toegepast in toekomstige werkzaamheden. De lessen van het proefproject van NCC zullen worden toegepast op de toegankelijkheid en bieden een verrijkte ervaring in de groene buitenruimten van Gressenhall Farm & Workhouse Museum en andere buitenlocaties in Norfolk.

Gressenhall en zijn uitgebreide buitenruimte is op holistische wijze uitgegroeid tot het logische middelpunt voor het Odense-concept van NCC naarmate het proefproject vorderde, door de verbeteringen op het gebied van toegang tot de buitenruimte, maar ook door het testen en aanschaffen van ondersteunende technologie en door eenvoudige maar effectieve aanpassingswerken door te voeren. Dit omvatte verbeteringen van de omgeving en uitbreiding van de kennis en het bewustzijn van het personeel.

MONUMENT sluit nauw aan bij de lokale beleidsambities van NCC. De milieudienst van de Norfolk County Council werkt aan een ambitieus tienjarenplan, het Norfolk Access Improvement Plan (NAIP), waarin de prioriteiten zijn vastgelegd voor het vergroten van het gebruik en het plezier van de openbare wegen van Norfolk. Norfolk implementeert ook lokaal de centrale doelstellingen van het 25-jarige milieuplan van de Britse regering. Een van de doelstellingen van dit plan is 'Mensen verbinden met de omgeving om gezondheid en welzijn te verbeteren'. MONUMENT heeft Norfolk de ideale gelegenheid geboden om proactief en innovatief te testen hoe de toegang tot natuurgebieden kan worden verbeterd voor mantelzorgers en mensen met dementie, een groeiende demografische groep.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

AANPASSINGEN AAN DE INFRASTRUCTUUR

Technisch werkplan voor Gressenhall om dementievriendelijke locaties te garanderen

Naarmate het doel om het Odensehuis in Norfolk uit te breiden vorderde, werden Gressenhall Farm & Workhouse Museum en zijn uitgebreide buitenruimten het lokale middelpunt van het NCC-proefproject. Dit werd mogelijk gemaakt door verbeteringen aan de toegang tot de buitenruimte met het testen en aanschaffen van ondersteunende technologie, opleiding van het personeel en ontwikkeling en ontwerp van een nieuwe, dementievriendelijke, meeslepende natuurwandelpadroute ten zuiden van de locatie.

De ondersteunende technologie die is getest en aangeschaft voor de locatie omvatte twee driewielige elektrische Trampler TWS-trikes met de nieuwste wendbaarheids- en veiligheidsvoorzieningen. Voor de mantelzorgers was het van groot belang om gemakkelijk en veilig over het enorme terrein te kunnen bewegen en dit model voldeed aan hun specifieke eisen. Het prachtige terrein bij Gressenhall Museum heeft een actieve erfgoedboerderij, boomgaarden, velden en wandelpaden bij de rivier. Deze delen van het terrein zijn nu gemakkelijker toegankelijk voor mantelzorgers en mensen met dementie die slecht ter been zijn, zodat zij samen in de buitenlucht kunnen verblijven en ze weer een avontuurlijk gevoel kunnen ervaren.

Naast de ondersteunende technologie op de locatie is een technisch plan opgesteld door deskundigen op het gebied van ecologisch mensgericht ontwerpen. Digg & Co kreeg van NCC de opdracht om in het kader van het MONUMENT-proefproject een innovatieve nieuwe dementievriendelijke wandelroute te ontwerpen die een betere verbinding met de natuur mogelijk maakt. Deze route zal worden uitgevoerd als een nalatenschap van het project en is gebaseerd op een aanpak voor alle personen met een basisprincipes, waarbij de beperking voor dementie centraal staan.

Het team van de Norfolk County Council dat de opdracht voor het ontwerp heeft gegeven, heeft zijn kennis aangevuld met de deskundige begeleiding en opleiding van het Dementia Services Development Centre (DSDC) van de Universiteit van Stirling. Dankzij deze expertise en de kennis die is opgedaan tijdens de eerdere focusgroepen voor mantelzorgers en belanghebbenden is een goed onderbouwd wandelpadenontwerp ontstaan dat een echt bijzondere ervaring biedt.

Gressenhall Farm & Workhouse Museum is ook de thuisbasis van Norfolk's nieuwe Environment Hub met activiteiten die variëren van een Community Tree Nursery tot innovatieve op de natuur gebaseerde educatieve activiteiten. De lessen die MONUMENT in het Odensehuis heeft geleerd, zullen ervoor zorgen dat toegang tot de natuur voor mantelzorgers en mensen met dementie een kernwaarde blijft, ook lang nadat het proefproject is afgelopen.

**SCAN DEZE QR-CODE OM
NAAR DE 360° VIRTUELE TOUR
VAN GRESSENHALL TE GAAN**

<https://virtualtours.the360experience.be/Monument/index.html>

FAMILIEDAG GEORGANISEERD DOOR NORFOLK COUNTY COUNCIL

«The Family Fun Day»

In juni 2022 hield het NCC-team het grootste evenement voor mantelzorgers op hun projectkalender. Family Fun Day vond plaats in The Costessey Centre in Norwich voor mensen met dementie en hun familie, lokale belanghebbenden en gemeenschappen. Dit evenement bood een geweldig platform om lokale dementievriendelijke organisaties onder de aandacht te brengen en de resultaten van het project te vieren. Van bibliotheken tot cavia's en van boccia tot varen; in totaal waren er 20 kraampjes met uiteenlopende activiteiten, gesprekken en informatie over dementie. Dit hybride evenement bood gezinnen de gelegenheid om samen te genieten. Mantelzorgers konden in een gastvrije en ontspannen omgeving kennismaken met relevante diensten en voorzieningen die in Norfolk beschikbaar zijn. Feedback van een mantelzorger:

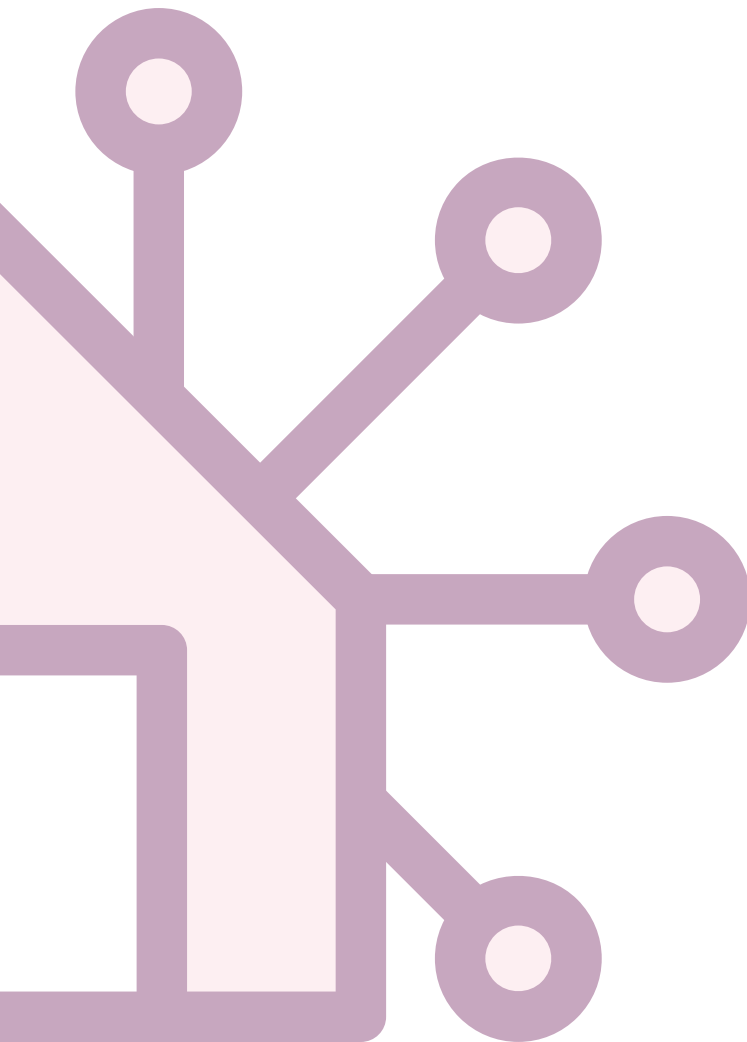
“Er was nuttige informatie die we meenamen en we waren blij verrast met de gratis lunch! Het was goed georganiseerd en opgezet en we zijn veel langer gebleven dan we van plan waren.”

Het weer bleef schitterend en meer dan 100 mensen woonden het evenement bij, wat Family Fun Day een groot succes heeft gemaakt.

AFEJI

AFEJI HAUTS-DE-FRANCE. FR. PROJECTPARTNER 5.

Odensehuis in Hautmont, Avenue Gambetta,
59330 Hautmont, Frankrijk

RESULTATEN

Het Odensehuis in Hautmont heeft een netwerk van vrijwilligers met verschillende talenten opgezet, die de activiteiten ondersteunen en verbeteren. Er is een vruchtbaar partnerschap gesmeed met de gemeente Hautmont en er is ook een lokaal netwerk opgericht. De cursus Opulse, een online ondersteuningsprogramma voor mantelzorgers, heeft nieuwe informatie opgeleverd en mantelzorgers vertrouwen gegeven om hun dierbare dagelijks beter te ondersteunen. De activiteiten in het Odensehuis in Hautmont bevorderen de informele ondersteuning: ontspanning en welzijnsactiviteiten. In het Odensehuis zijn diverse lokale evenementen georganiseerd, waaronder bijeenkomsten van projectpartners, een open dag en een familiedag. Effectieve communicatie is van onschatbare waarde geweest bij het vergroten van het bewustzijn. Het Odensehuis in Hautmont is ook vermeld in lokale tijdschriften, kranten en op de lokale radio. Dankzij MONUMENT zijn tot nu toe 18 mantelzorgers bereikt voor de activiteiten van het Odensehuis.

TOPTIP 1. Betrek uw doelgroep bij de ontwikkeling van uw Odensehuis. Dit verzekert dat het hen tevreden stelt en overeenstemt met hun behoeften.

TOPTIP 2. Leer van de ervaringen van anderen (belanghebbenden, voorzieningen, publiek). Samenwerking is een geweldige manier om informatie, opleiding en beste praktijken te delen.

GASTVRIJ

SOCIAAL

INNOVATIEF

Het Odensehuis van AFEJI Hauts-de-France maakt deel uit van het geheel van Afeji-instellingen en -diensten voor ouderen, waaronder mensen met dementie en aanverwante ziekten en hun mantelzorgers. Het is specifiek verbonden met het verpleeghuis Les Tilleuls in Maubeuge. Het Odensehuis in Hautmont wordt geleid door een coördinator met een netwerk van actieve vrijwilligers en het bijbehorende projectteam.

Hier zijn mantelzorgers en hun familieleden, vrienden en de plaatselijke gemeenschap welkom. Het biedt een veilige, vriendelijke ruimte om bij een kopje koffie te praten, advies uit te wisselen en te discussiëren over dementie, zorg en het dagelijks leven. Het doel is een informele omgeving te bieden die niet stigmatiseert. Het gebouw is drie middagen per week van 13.30 tot 17.30 uur voor iedereen toegankelijk. In het Odensehuis in Hautmont worden diverse activiteiten aangeboden, zoals actuele discussies, zorgtraining en een therapeutisch hypnoseprogramma. Professionele ondersteuning en begeleiding voor mantelzorgers en cursussen voor vrijwilligers zijn ook beschikbaar. Er worden ook andere activiteiten georganiseerd, zoals gezelschapsspelletjes, gezellige maaltijden, het uitproberen van ondersteunende technologie en welzijnsworkshops. Bovendien bevordert de locatie contacten met mensen in de buurt en jongere generaties.

GROEI

Om het Odensehuis na afloop van het MONUMENT-project te promoten en in stand te houden, wil het AFEJI-team zijn financiële, materiële en sociale middelen optimaal benutten. AFEJI Hauts-de-France vraagt veelvuldig regionale en nationale voorstellen aan voor sociale innovatie voor ouderen en is van plan deel te nemen aan toekomstige Interreg-projecten. Als onderdeel van het geheel van Afeji-instellingen zal het Odensehuis in gebruik blijven voor verschillende activiteiten binnen de lokale gemeenschap.

Volg ons op LinkedIn: www.linkedin.com/company/afeji/

www.afeji.org

BELEIDSNIVEAU

Samenvatting van AFEJI

Het Odensehuis van Hautmont ligt aan een grote laan, direct naast een bushalte. Hierdoor kunnen voorbijgangers stoppen en de deur passeren.

Het bestaat uit een grote woonkamer met een gezellige inrichting en een keuken, wat handig is voor collectieve workshops. Omdat de plek betrekkelijk nieuw is, hebben we besloten eerst de indeling van de ruimte samen met zorgverleners te maken. Vervolgens hebben we workshops met de mantelzorgers en vrijwilligers georganiseerd om samen de behoeften van de plek te bepalen wat betreft de inrichting en voorgestelde activiteiten.

Om een goede ontwikkeling van de locatie te garanderen, bouwen wij solide relaties op met lokale spelers: sociale organisaties, gezondheidsinstellingen en plaatselijke instellingen. Het doel is de complementariteit van de locatie met de reeds bestaande oplossingen voor de doelgroepen te benadrukken.

Op basis van deze verbindingen stellen wij een maandelijks schema op met verschillende activiteiten:

- Informele uitwisselingsmomenten: elke donderdag wordt een ontmoeting onder het genot van een kopje koffie met een psycholoog georganiseerd met gerichte discussies om mantelzorgers de kans te geven elkaar te leren kennen en nieuwe connecties te maken.
- Opleidingen en workshops in verband met ontspanning: 1 welzijnsessie, therapeutische hypnosesessies
- Artistieke en culturele activiteiten: schilderen, bloemsierkunst.
- Ludieke activiteiten: gezelschapsspelen, karaoke, lezen...
- Feestelijke evenementen: een open dag van het huis en onze eerste familiedag (met kermisthema).

Ten slotte, om de kwaliteit van de locatie te garanderen, zorgen wij voor de opleiding van het publiek dat het Maison Odense van Hautmont vormt:

- Voor vrijwilligers: opleiding over de houding van een vrijwilliger, over het opzetten en faciliteren van groepsactiviteiten met het doelpubliek.
- Voor mantelzorgers hebben we vier opleidingssessies georganiseerd over de ziekte van Alzheimer en de houding van de mantelzorger, en we zijn van plan om professionals uit het gebied erbij te betrekken om de verschillende mogelijke begeleidingsoplossingen te presenteren.
- Voor professionals stimuleren wij het uitbreiden van hun kennis over de ziekte van Alzheimer, bijeenkomsten met medische en sociale professionals en uitbreiding van hun kennis van animatie en communicatie in de professionele omgeving, ook via online bronnen. Wij zullen ook opleidingssessies organiseren over het thema senioren en hun integratie in het lokale leven.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

FAMILIEDAG GEORGANISEERD DOOR AFEJI

Over het thema van de beurs

De familiedag werd op 23 november 2022 in het Odensehuis in Hautmont gehouden. Het was een feestelijke middag met traditionele spelletjes, kermisactiviteiten en heerlijke snacks. Het was een gezellig moment tussen mantelzorgers en hun familieleden, vrijwilligers en gezin.

Het doel van de middag was het versterken van de banden en interacties tussen de deelnemers rond vrijetijdsmomenten. Het idee was ook om de betrokkenheid van vrijwilligers en mantelzorgers binnen het Odensehuis onder de aandacht te brengen. Alle deelnemers waren immers betrokken bij de organisatie van het evenement.

Het Odensehuis in Hautmont blijft werken aan hun bekendheid in de omgeving en binnen de lokale gemeenschap.

**SCAN DEZE QR-CODE OM
NAAR DE 360° VIRTUELE TOUR VAN
HET ODENSEHUIS VAN HAUMONT TE GAAN**
<https://virtualtours.the360experience.be/Monument/index.html>

THE NATIONAL TRUST

THE NATIONAL TRUST. GB. PROJECTPARTNER II.

**Damsons at the Reed Barn, Peckover House,
Wisbech, Cambridgeshire**

RESULTATEN

Het grootste succes van de National Trust Odensehuis is tot nu toe de aanzienlijke groei van het aantal leden. Met elke week nieuwe aanvragen is de behoefte aan de faciliteit in de omgeving bewezen. Mond-tot-mondreclame is van cruciaal belang geweest om de bekendheid en positieve reputatie van de Damsons als een veilige, gastvrije plek voor mantelzorgers en mensen met dementie in Wisbech te vergroten. De dienst heeft positieve feedback gekregen van gebruikers die de ontspannen en vriendelijke sfeer en het fantastische personeelsteam als pluspunten noemden. Het proefproject met The National Trust heeft een hoge retentiegraad in hun Odensehuis met een kerngroep van vaste mantelzorgers die elke week op dezelfde dag langskomen. Het team kreeg onder meer de feedback van mantelzorgers en mensen met dementie dat zij zich in op deze locatie veilig voelden en nieuwe vrienden hadden gemaakt.

TOPTIP 1. Het is van onschatbare waarde om er tijd in te steken en eerst onderzoek te doen. Leer uw locatie kennen en bouw zo vroeg mogelijk aan uw netwerk en lokale pleitbezorgers. Het is veel moeilijker om te beginnen zonder dit menselijk kapitaal.

TOPTIP 2. Laat uw mensen met dementie en mantelzorgers u altijd begeleiden en helpen bij het nemen van beslissingen die van invloed zijn op de locatie. Als coördinator kunt u altijd suggesties doen, maar het is hun ruimte, en als zodanig moeten zij zich eigenaar voelen om de locatie te leiden zoals zij dat willen.

ONTSPANNEN

PLEZIER

SOCIAAL

The Damsons in het Reed Barn Odensehuis is een gemeenschapsruimte voor mensen met dementie en hun mantelzorgers, die aantrekkelijk is voor het bezoekersaanbod van The National Trust. Het traditionele Odensehuismodel van door vrijwilligers geleide en door de gemeenschap gestuurde activiteiten wordt versterkt door de prioriteiten van The National Trust om iedereen toegang te geven tot erfgoed en natuur. De schuur is gunstig gelegen op het terrein van Peckover House en biedt goed toegang tot de beroemde ommuurde tuin waar bezoekers van het Odensehuis van kunnen genieten. Het team van medewerkers en vrijwilligers die de dienst verlenen, staat klaar met verfrissingen en activiteiten die mensen met dementie en hun mantelzorgers in staat stellen een positieve zorgervaring te bevorderen. Er is bijzondere aandacht besteed aan de ondersteuning van mantelzorgers door hen een veilige ruimte te bieden om te ontspannen en te praten, los van hun zorgtaken. Deze voorziening is ook verbeterd door de beschikbaarheid van technologie die kan worden gebruikt voor de dagelijkse klusjes. Een Magic Table 360 van Social Ability heeft ook gezorgd voor een andere activiteit in het Odensehuis die voor iedereen toegankelijk is.

GROEI

Het is de bedoeling dat het Odensehuis maart 2024 volledig zelfvoorzienend is. Er is financiering overeengekomen voor maart 2023 tot maart 2024. Op middellange termijn wil het Odensehuis het aantal en de complexiteit van het vrijwilligerswerk vergroten, zodat meer mantelzorgers en mensen met dementie zich kunnen aansluiten. Damsons wil externe aanbieders van activiteiten de kans geven expertise te leveren die momenteel niet in het Odensehuis aanwezig is.

BELEIDSNIVEAU

Een locatie aangepast om het gebruik door mensen met dementie en hun mantelzorgers te verbeteren, inclusief verbeteringen aan de bewegwijzering

The National Trust heeft de Reed Barn in Peckover House en Gardens in Wisbech omgebouwd tot een veilige plek waar mensen met dementie, hun familie en mantelzorgers ervaringen kunnen uitwisselen, nieuwe vaardigheden kunnen opdoen en even kunnen ontsnappen aan hun zorgtaken. Deze nieuwe dienst heet Damsons, vernoemd naar het fruit dat jarenlang in de tuin van Peckover is geteeld en dat een gevoel van verbondenheid en locatie geeft.

De Reed Barn heeft nieuwe meubels gekregen voor een meer comfortabele, huiselijke sfeer, zodat mensen zich kunnen ontspannen en kunnen deelnemen aan alle aangeboden activiteiten.

De verlichting is opnieuw ontworpen om zoveel mogelijk natuurlijk licht en weinig schaduw en verblinding in de ruimte te creëren, die verwarrend kunnen zijn voor mensen met dementie.

The National Trust heeft ook samengewerkt met Social-Ability en heeft hun Magic Table 360 opgenomen in het Odensehuis.

Het proces

De Reed Barn is een op de monumentenlijst geplaatst gebouw uit de 17e eeuw en heeft in drie eeuwen tijd vele bestemmingen gehad. In oktober 2021 begon de planning voor aanpassingen aan de Reed Barn voor het MONUMENT-project. Er werd een toegankelijkheidscontrole uitgevoerd aan de hand van richtsnoeren van de Alzheimer's Society en een informele controlelijst die was samengesteld uit verschillende belangrijke publicaties over dementie.

In de loop van 2022 tot juli werd gewerkt aan de aanpassing van de locatie om deze dementievriendelijk te maken en de vijf kernwaarden van een Odensehuis toe te passen.

De grootste kostenpost was de aanpassing van de verlichting door RedRoc, die de schuur uitrustte met geavanceerde natuurlijke en dimbare lampen.

Focusgroepen in januari en september werden ingezet om de activiteiten te ontwikkelen en de Reed Barn verder aan te passen om ervoor te zorgen dat deze door gebruikers kan worden geleid.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

INFRASTRUCTUURWERKZAAMHEDEN

In de Reed Barn

The National Trust heeft belangrijke wijzigingen aangebracht aan de op de monumentenlijst geplaatste Reed Barn in Peckover House and Gardens. Het proces begon in oktober 2021 met een controle en doorloop van de locatie waarbij een bezoeker werd gevolgd vanaf het moment dat hij/zij het terrein betrad tot het moment dat hij/zij vertrok. Verschillende veranderingen werden belicht, waaronder in de toegang tot de locatie en een dementievriendelijkere binnenruimte die geschikt was voor het doel. Er werd een totale lijst opgesteld met geraamde kosten en tijdschema's voor elk project. Deze werden geëvalueerd op basis van het budget en de mate van belangrijkheid en er werd een aanpassingstracker aangemaakt met een aparte werkstroom.

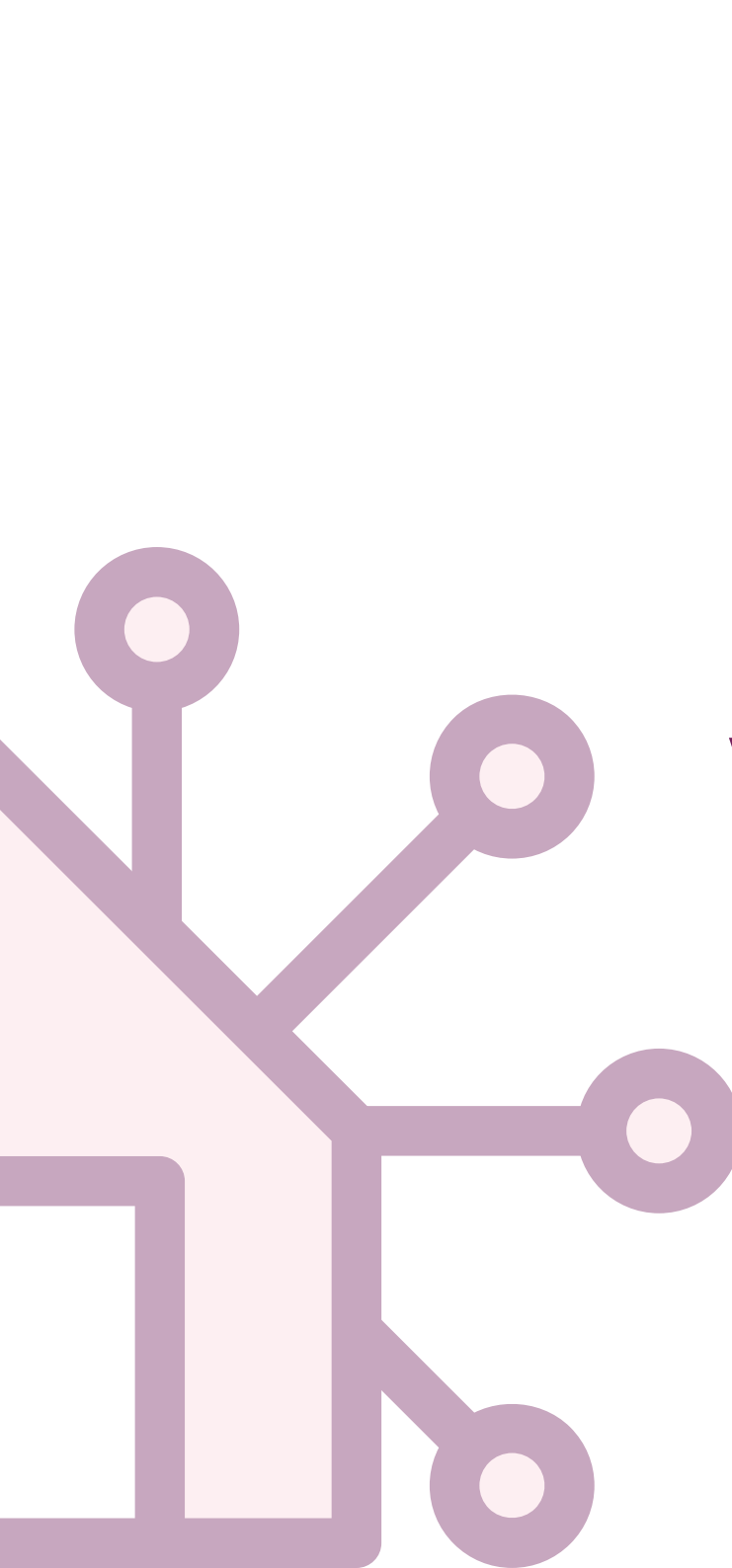

De essentiële veranderingen die zijn aangebracht, worden op de foto's benadrukt met een nieuwe verlichtingsinstallatie die dimbaar is en de ruimte van het meeste natuurlijke licht moet voorzien. Wij vroegen onze belanghebbenden en potentiële dienstgebruikers wat zij in de ruimte wilden zien. Zij kwamen met een aantal sleutelwoorden, waaronder: ruimte, licht, comfortabel en informeel. We hebben geprobeerd deze begrippen vorm te geven in de Reed Barn Odensehuis. Er zijn verschillende meubels aangeschaft en zo opgesteld dat er verschillende zones zijn om aan zoveel mogelijk behoeften van de gebruikers te voldoen.

**SCAN DEZE QR-CODE OM
NAAR DE 360° VIRTUELE TOUR
VAN DE REED BARN TE GAAN**

<https://virtualtours.the360experience.be/Monument/index.html>

WVO ZORG

RESULTATEN

Odensehuis Walcheren is trots op wat het sinds zijn opening heeft kunnen bereiken. Dankzij de ervaring en de lange levensduur van deze locatie zijn er veel voorbeelden van beste praktijken voor de andere projectpartners van MONUMENT. Dankzij het MONUMENT-project is de samenwerking met regionale partners in Walcheren versterkt. Er is gelegenheid geweest om verschillende cursussen en trainingen te organiseren voor het cohort van mantelzorgers, wat goed is geweest voor de mantelzorgers en de mensen met dementie. Binnen de opleiding en netwerken zijn er veel mogelijkheden geweest om expertise en middelen te delen. Het MONUMENT-project heeft Odensehuis Walcheren geholpen om meer gebruik te maken van technologie op de locatie om mantelzorgers te ondersteunen bij de zorg voor iemand met dementie. Tegelijkertijd heeft het team door het testen van verschillende technologieën geleerd dat veel mantelzorgers van een oudere bevolkingsgroep huiverig of geïntimideerd kunnen zijn voor nieuwe ondersteunende technologie.

TOPTIP 1. Maak gebruik van lokale partnerschappen; wissel expertise en ervaringen uit om een sterk netwerk op te bouwen. Zoek aansluiting bij maatschappelijke organisaties zoals musea, milieu- en culturele verenigingen.

TOPTIP 2. Ga uit van de waarden van het Odensehuis; de deelnemers staan centraal. Iedereen is van waarde en heeft talenten die kunnen worden gebruikt ten behoeve van de groep en om het zelfvertrouwen te vergroten.

Odensehuis Walcheren verwelkomt iedereen sinds 2011. Alle inwoners van Veere, Middelburg en Vlissingen met geheugenproblemen, hun mantelzorgers en vrienden zijn welkom voor een praatje, een goed gesprek, een creatieve activiteit, een kopje koffie, een spelletje, muziek maken, samen koken of wat ze maar willen doen. Samen met de coördinator en de vrijwilligers wordt een warme en gezellige sfeer gecreëerd. Hier kan iedereen zichzelf zijn. In Odensehuis Walcheren kunnen alle bezoekers hun talenten ontwikkelen en wordt iedereen gewaardeerd om wie hij of zij is. In Odensehuis Walcheren is iedereen gelijk en wordt ieders talent erkend en gekoesterd: voor mensen met dementie, mantelzorgers, vrijwilligers en burgers. Wij werken volgens de principes van het Odensehuis en de sociale benadering van dementie. Niet de ziekte staat centraal, maar de persoon met zijn/haar talenten en interesses. Het Odensehuis zelf is ruim en licht. De grote houten tafel vormt het hart van de ruimte. Maar er zijn ook zithoeken waar mensen rustig kunnen ontspannen of aan een kleinere tafel kunnen zitten voor een spelletje of een intiem gesprek. Er zijn verschillende technologische innovaties aanwezig, die u kunt gebruiken of lenen.

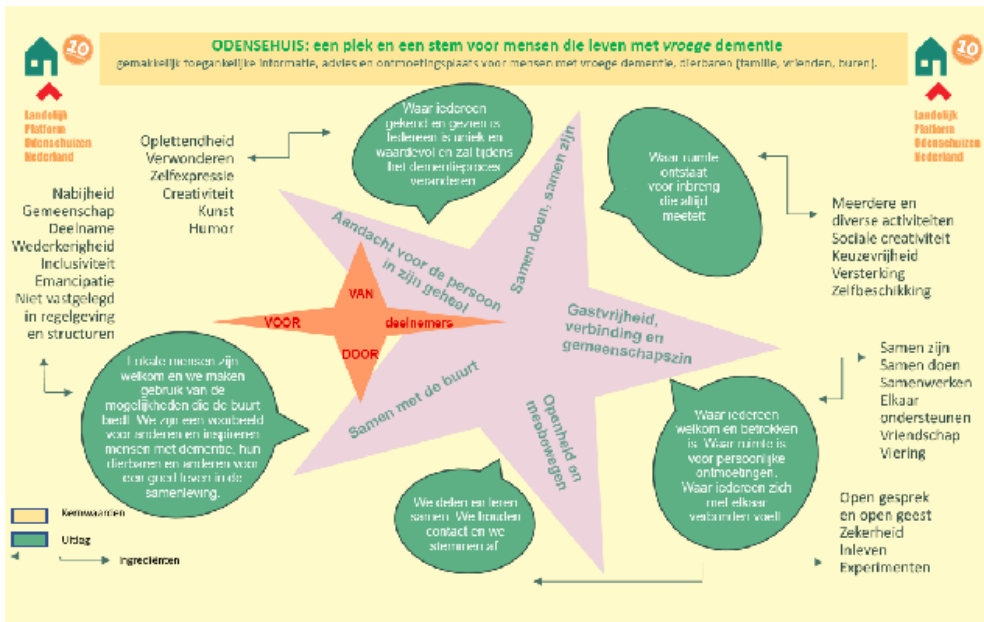
GROEI

Odensehuis Walcheren is van groot maatschappelijk belang binnen zijn gemeenschap; zijn aanwezigheid is geworteld in de Walcherse samenleving. Bezoekers zeggen dat het Odensehuis gastvrij is en hen helpt om te gaan met dementie. De wekelijkse openingstijden zijn verruimd en worden in de toekomst nog verder uitgebreid, van twee halve dagen en een volledige dag, naar twee volledige dagen en een ochtend. Het team zal zich inspannen om de samenwerkingsrelaties die zij hebben opgebouwd met hun regionale en projectpartners in stand te houden. In de toekomst zullen naar verwachting meer projecten met technologische verbeteringen worden uitgevoerd. De gemeentelijke subsidies kunnen in de toekomst veranderen, maar het is de bedoeling van alle partijen om het Odensehuis toegankelijk te houden voor de inwoners van Walcheren.

“Odensehuis Walcheren voelt als een tweede thuis!” - deelnemer

WVO Zorg en Odensehuis Walcheren

Odensehuis Walcheren heeft meer dan 10 jaar ervaring in het ondersteunen van mensen met (beginnende) geheugenproblemen en hun mantelzorgers. Iedereen met dementie in Veere, Middelburg of Vlissingen en hun partners, familieleden en vrienden zijn welkom voor een praatje, een goed gesprek, een creatieve activiteit, een kopje koffie, een spelletje, muziek maken, samen koken of waar ze maar zin in hebben. Samen met de coördinator en de vrijwilligers wordt een warme en gezellige sfeer gecreëerd.

Voor het MONUMENT-project werkten WVO Zorg en Odensehuis Walcheren nauw samen om de laagdrempelige ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers verder te versterken.

Op basis van de basiswaarden voor Odensehuizen zijn WVO Zorg en Odensehuis Walcheren een voorbeeld geweest voor de partners in het MONUMENT-project.

De belangrijkste waarden voor een Odensehuis zijn wederzijds respect, gelijkheid en een positieve, sociale benadering van dementie. De ziekte moet niet centraal staan, maar de persoon. WVO Zorg en Odensehuis Walcheren zijn verheugd deze waarden aan de partners binnen het MONUMENT-project te hebben kunnen overbrengen.

Voor Odensehuis Walcheren en WVO Zorg is de verdiepte samenwerking met partners in de regio van grote toegevoegde waarde gebleken. Deze dankzij het MONUMENT-project tot stand gekomen samenwerking verbetert de ondersteuning van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Zo kunnen bezoekers van Odensehuis Walcheren gemakkelijk deelnemen aan cursussen die speciaal voor mantelzorgers worden georganiseerd.

Ook de samenwerking met casemanagers voor dementie is versterkt. Een casemanager voor dementie is een onmisbare spil voor mensen met dementie die nog thuis wonen en hun mantelzorgers, want de casemanager begeleidt en ondersteunt hen tijdens het gehele dementieproces.

Odensehuis Walcheren ligt op een goed bereikbare locatie in Vlissingen. Het is een ruim en licht gebouw, met een grote houten tafel als hart van de ruimte. Maar er zijn ook zithoeken waar mensen rustig kunnen ontspannen of aan een kleinere tafel kunnen zitten voor een spelletje of een intiem gesprek. Er zijn verschillende technologische innovaties aanwezig die kunnen worden gebruikt of geleend.

Bekijk de originele 3D-ontwerpvideo: www.youtube.com/watch?v=ExnPmeP5tbE

Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.

Odensehuis Walcheren is een bekende en gewaardeerde voorziening in de Walcherse samenleving. Al meer dan 10 jaar biedt het ondersteuning aan mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Het Odensehuis heeft zijn openingstijden verruimd en opent nu twee volle dagen en één ochtend per week zijn deuren.

Op woensdag maken de deelnemers samen lunch en eens per maand wordt een heerlijke maaltijd bereid door een voormalige chef-kok.

“Coördinator zijn van een Odensehuis is de leukste baan ter wereld; je bent altijd onder vrienden!” – coördinator

Het team zal zich inspannen om de samenwerkingsrelaties die zij hebben opgebouwd met hun regionale en projectpartners in stand te houden. In de toekomst worden meer projecten met technologische verbeteringen verwacht. De gemeentelijke subsidies kunnen in de toekomst veranderen, maar door nauwe samenwerking met WVO Zorg zullen alle partijen er zeker in slagen het Odensehuis open te houden voor inwoners van Walcheren.

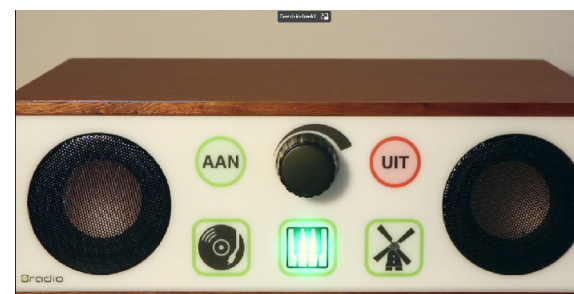
“We doen mee met veel creatieve activiteiten. Ik leer hier nog steeds nieuwe dingen!” – deelnemer

Dankzij het MONUMENT-project is de samenwerking met regionale partners versterkt. Er is gelegenheid geweest om verschillende cursussen en trainingen voor mantelzorgers te organiseren, waar niet alleen mantelzorgers maar ook mensen met dementie baat bij hebben gehad. Binnen de opleiding en het netwerk waren veel gelegenheden om expertise en middelen te delen.

“Ik wist niet dat er al zoveel mogelijk was, maar gelukkig hebben we het nog niet nodig” – mantelzorger

Dankzij het MONUMENT-project maakt Odensehuis Walcheren meer gebruik van technologie om mantelzorgers te ondersteunen bij de zorg voor iemand met dementie. Tegelijkertijd is uit het testen van verschillende technologieën gebleken dat veel mantelzorgers op oudere leeftijd terughoudend of geïntimideerd kunnen zijn wanneer ze maken krijgen met de nieuwe ondersteunende technologie.

“Je ziet mensen opfleuren en je raakt gehecht aan de mensen die hier komen. Het voelt goed dat ik hieraan kan bijdragen.” – vrijwilliger

Odensehuis Walcheren heeft een vaste groep trouwe vrijwilligers. Samen met de deelnemers en de coördinator zorgen zij voor een warme, veilige sfeer en een gevarieerd aanbod van activiteiten. Sommige vrijwilligers hebben ervaring met dementie, als familielid of als (voormalig) professional. Zo kunnen zij de deelnemers ondersteunen met hun kennis en ervaring.

“Veel sociale en maatschappelijke organisaties willen mensen met dementie en hun mantelzorgers helpen ondersteunen. Profiteer ervan!” – projectmanager MONUMENT

Odensehuis Walcheren en WVO Zorg maken graag gebruik van lokale samenwerkingsverbanden; zo worden expertise en ervaringen uitgewisseld om een sterk netwerk op te bouwen. Contacten leggen met maatschappelijke organisaties zoals musea, milieu- en culturele verenigingen levert verrassende connecties en activiteiten op.

“Een Odensehuis is als de smaak van sinaasappels. Je kunt het niet uitleggen. Je moet het ervaren!” - mantelzorger

Odensehuis Walcheren werkt vanuit de basiswaarden en principes van de Odensehuizen. Dit betekent dat de deelnemers de leiding hebben. Iedereen is van waarde en heeft talenten die gebruikt kunnen worden ten behoeve van de groep en die het gevoel van eigenwaarde bevorderen. Het resultaat? Een hechte vriendengroep waar iedereen zich veilig en gewaardeerd voelt!

**SCAN DEZE QR-CODE OM
NAAR DE 360° VIRTUELE TOUR VAN
HET ODENSEHUIS WALCHEREN TE GAAN**

<https://virtualtours.the360experience.be/Monument/index.html>

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

FAMILIEDAG GEORGANISEERD DOOR WVO ZORG

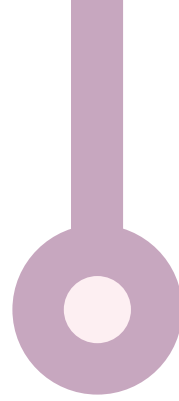
Breinspoken - een familiekamp

Het eerste Nederlandse zomerkamp voor kinderen en partners van jonge mensen met dementie vond plaats van 12 tot en met 15 augustus 2022. Op een geweldige locatie aan het water kwamen 21 kinderen van 6 tot 18 jaar en 11 ouders bijeen.

Samen hebben ze gelachen en gehuild, geleerd en gespeeld, gezwommen en geluierd. Het kamp werd georganiseerd door Alzheimer Centrum Amsterdam (Amsterdam UMC) en is mogelijk gemaakt met een financiële bijdrage van het MONUMENT-project.

Het doel van het kamp was om mantelzorgers (kinderen en partners) te ondersteunen in hun zorg voor een ouder en partner met jongdementie. De deelnemers vonden steun bij elkaar en kijken terug op een zeer geslaagd kamp. Het wordt volgend jaar opnieuw georganiseerd.

TECHNOLOGIE

MEMO BY MONUMENT

Een digitaal platform ter ondersteuning van mantelzorgers

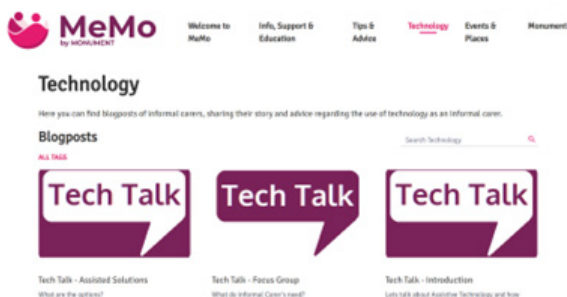
Naast de ondersteuning binnen de (fysieke) Odensehuizen, breidde het Monument-project de lotgenotenondersteuning uit door de ontwikkeling van een online platform, MeMo by Monument. Het doel van MeMo by Monument is mantelzorgers te versterken en een virtuele plek te ontwikkelen waar aangepaste informatie, voordelen en ervaringen van het Monument-project kunnen worden gedeeld met mantelzorgers. Hierdoor maakt het digitale platform van mantelzorgers een geëmanicipeerde gemeenschap met een stem en biedt het belanghebbenden inzicht in de behoeften en waarden van mantelzorgers.

De vijf belangrijkste bouwstenen van het platform zijn gericht op:

- Verspreiden van informatie en kennis op maat voor mantelzorgers van mensen met dementie.

- Mantelzorgers in staat stellen om informatie te delen
- Communiceren over locaties en evenementen en die geschikt zijn voor mensen met dementie.
- Informatie delen over ondersteunende technologie voor mantelzorgers.

- Een plek creëren voor beleidsmakers en de overdracht van binnen het

Monument-project verzamelde inzichten gemakkelijker maken.

Via deze vijf bouwstenen wil het platform de digitale ruggengraat van het Odensemodel worden. De centralisatie van informatie over dementie zal mantelzorgers meer houvast geven binnen het huidige versnipperde landschap. Door tips en adviezen van andere mantelzorgers te ontvangen en informatie over dementie samen te brengen, zou het platform de draaglast moeten verlichten en de veerkracht en het doorzettingsvermogen van mantelzorgers verhogen. De inhoud van het platform wordt door gebruikers aangeleverd, wat inhoudt dat deze wordt gegenereerd uit de input van mantelzorgers en wordt gepubliceerd door alle projectpartners.

Het online platform heeft vier belangrijke doelgroepen:

- Mantelzorgers van mensen met dementie: zij ontvangen (1) informatie van professionele organisaties op maat; (2) advies van andere mantelzorgers via blogberichten over algemene onderwerpen en technologie en (3) informatie over dementievriendelijke evenementen en plaatsen.
- Zorgverleners en belanghebbenden die zich bezighouden met dementie: zij kunnen hun diensten delen met de mantelzorgers.
- Technologieleveranciers: hun technologie zal worden gedeeld en geëvalueerd via blogberichten.
- Steden, horeca en vrije tijd: hun dementievriendelijke activiteiten kunnen worden gepubliceerd op het platform.

Naast deze doelgroepen levert het online platform ook toegevoegde waarde aan mensen met dementie, beleidsmakers, belanghebbenden binnen het Monument-project, vrijwilligers die met mensen met dementie werken, ziekenhuizen, artsen, geriatrie, thuiszorginstellingen,...

Elke regio had een aparte URL voor het MeMo by Monument-platform:

- Vlaanderen (België): www.memo-monument.be
- Verenigd Koninkrijk: www.memo-monument.co.uk
- Nederland: www.memo-monument.nl
- Frankrijk: www.memo-monument.fr

Om de uitwisseling van kennis tussen de mantelzorgers uit verschillende regio's te stimuleren, konden eindgebruikers op het platform gemakkelijk tussen landen schakelen. Afgezien van de meer lokaal relevante inhoud (bijvoorbeeld evenementen en plaatsen) is sommige inhoud identiek voor de verschillende regio's, zoals de Monument-pagina voor beleidsmakers met meer informatie over het Odenseconcept.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

TECHNOLOGISCH PROTOTYPE: MONITORING OP AFSTAND

Dementie beïnvloedt het leven van de persoon met dementie en zijn/haar omgeving. Om thuis te kunnen blijven wonen, vertrouwen mensen met dementie op familie en vrienden voor zorg en hulp bij dagelijkse activiteiten. Aangezien de symptomen en beperkingen afhankelijk zijn van het stadium van dementie en in de loop der tijd variëren, moeten mantelzorgers zich voortdurend aanpassen. Om de weerbaarheid van mantelzorgers te vergroten, ontwikkelde imec een modulaire toepassing voor monitoring op afstand die kan worden aangepast aan de huidige behoeften. Het bieden van structurele en professionele ondersteuning met behulp van digitale oplossingen verbetert de gezondheid en het welzijn van zowel de mensen met dementie als hun mantelzorgers.

Leven met dementie

Dementie is een progressieve ziekte die het vermogen om informatie in de hersenen te verwerken aantast, wat leidt tot verminderd begrip, geheugen, oriëntatie of taalgebruik. Het uitvoeren van dagelijkse taken wordt een uitdaging, waardoor mensen met dementie afhankelijk worden van (mantel)zorgverleners. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) meldt dat mantelzorgers (meestal vrienden en familie) in 2019 gemiddeld 5 uur per dag zorg verleenden.

Terwijl mensen met dementie hun autonomie proberen te behouden, hebben mantelzorgers vaak het gevoel dat de geboden zorg ontoereikend is. De verantwoordelijkheid, het gebrek aan professionele training en onvoldoende ondersteunende systemen veroorzaken fysiek en emotioneel leed. Dit tast de gezondheid en het welzijn van de mantelzorgers aan, wat de volharding om de zorg voort te zetten negatief beïnvloedt.

Door de veerkracht van mantelzorgers te versterken, kunnen mensen met dementie thuis blijven wonen en een gevoel van onafhankelijkheid behouden. Dat kan met structurele ondersteuning van mantelzorgers met behulp van ondersteunende digitale technologie. Binnen het MONUMENT-project wilde imec in samenspraak met mantelzorgers (voornamelijk primaire mantelzorgers oftewel levenspartners)

een digitale oplossing ontwerpen om tegemoet te komen aan hun behoeften.

Een oplossing in kaart brengen voor de behoeften van mantelzorgers

Er bestaan tegenwoordig veel ondersteunende technologieën, maar uit de stand van zaken van imec blijkt dat deze technologieën te weinig worden gebruikt omdat ze niet bekend zijn of niet zijn afgestemd op de behoeften van de zorgverlener.

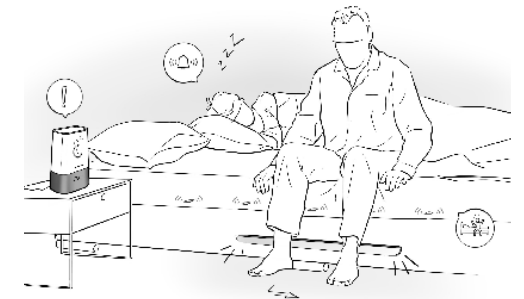
Bestaande technologieën zijn voornamelijk gericht op problemen in de volgende categorieën:

- Gezondheid en welzijn
- Dagelijkse activiteiten
- Veiligheid
- Communicatie
- Sociale en recreatieve activiteiten

Alvorens mogelijke oplossingen te bedenken, vroeg imec aan mantelzorgers om aan te geven hoe vaak een probleem zich voordoet en hoe dit hun leven beïnvloedt. Problemen in verband met gezondheid en welzijn, communicatie en sociale en vrijetijdsactiviteiten bleken het lastigst (in volgorde van belangrijkheid). Daarom werkte imec conceptuele oplossingen uit om problemen binnen deze drie categorieën aan te pakken en besprak de mogelijke meerwaarde met mantelzorgers.

De oplossing voor slaapmonitoring, een voorbeeld

Om nachtelijk dwalen te voorkomen, ontwierp imec een oplossing voor slaapmonitoring (zie onderstaande afbeelding). In de slaapkamer worden verschillende sensoren geïnstalleerd om beweging te detecteren. Als de persoon met dementie nachts wakker wordt, wordt wayfindingverlichting ingeschakeld om de persoon met dementie naar de badkamer te leiden, gaat een verlichte klok branden om de persoon met dementie op tijd te oriënteren en gaat er een alarm af om de mantelzorger te waarschuwen.

Bij deze oplossing krijgen mantelzorgers eerder meldingen wanneer de persoon

met dementie afwijkt van de gebruikelijke route, wat relevanter is, en kunnen de lichten naar persoonlijke voorkeur worden ingesteld.

Door mantelzorgers bij het denkproces te betrekken, kan de oplossing worden afgestemd op hun behoeften met een focus op het versterken van de veerkracht. Uit gesprekken met deskundigen blijkt dat de eisen van mantelzorgers uiteenlopen. Om aan de verschillende behoeften tegemoet te komen, besloot imec een modulaire toepassing te ontwikkelen die meerdere functies in één gecentraliseerd platform integreert: het MONUMENT-prototype voor monitoring op afstand.

Een prototype voor monitoring op afstand ontwerpen

Onderzoek toont aan dat lichaamsbeweging cognitieve achteruitgang voorkomt en de voortgang van dementie vertraagt (bron: WHO). Actief blijven is daarom belangrijk, vooral voor mensen met beginnende dementie. Zij vergeten echter vaak afspraken, hebben meer moeite met het uitvoeren van eenvoudige taken en verliezen vaak het gevoel voor tijd en oriëntatie. Op dit punt kan technologie helpen het risico op verdwalen te verminderen terwijl de persoon met dementie onafhankelijk blijven. imec besloot een prototype te ontwerpen dat op dit probleem is toegespitst en waarbij mantelzorgers nauw worden betrokken om aan hun specifieke behoeften te voldoen. Via meerdere iteraties definieerde imec de minimaal vereiste functies voor het MONUMENT-prototype voor monitoring

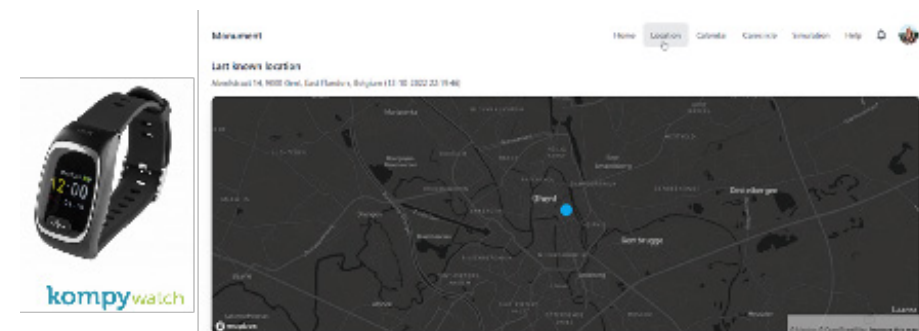

op afstand.

Locatiebepaling met behulp van een smartwatch

Mantelzorgers toonden belangstelling voor het monitoren van functies als activiteit, locatie en slaap. Het bijhouden van deze parameters stelt hen gerust dat de persoon met beginnende dementie zelfredzaam is wanneer hij/zij alleen thuis is, wat bijdraagt aan de geestelijke gezondheid van de mantelzorgers en de persoon met dementie.

Om de veiligheid van de persoon met dementie te waarborgen, streefde imec naar locatiebepaling met behulp van een smartwatch. Veel smartwatches die

tegenwoordig verkrijgbaar zijn hebben een ingebouwde GPS en simkaart,

voldoende om de positie te volgen en communicatie tussen persoon met dementie en zorgverlener mogelijk te maken.

Kalenderfunctie

Om mensen met dementie te helpen gebeurtenissen te onthouden, heeft imec een kalenderfunctie in het prototype opgenomen. De app kan een herinnering sturen voor geplande afspraken en controleren of de persoon met dementie op tijd op de bestemming aankomt.

Meldingssysteem

Door een kalenderfunctie te koppelen aan een locatietracker kan ongebruikelijk gedrag worden gedetecteerd: afwijken van de normale route of te laat komen. Wanneer dit gebeurt, wordt een melding gestuurd naar de contactpersoon die aan die kalendergebeurtenis is toegewezen.

De zorgkring

Naarmate meer (mantel)zorgverleners betrokken raken in de latere stadia van de ziekte, wordt het steeds belangrijker om contacten te leggen en informatie te delen. De mogelijkheid om bestemmingscontacten toe te voegen die gekoppeld zijn aan een geplande gebeurtenis (zoals een afspraak met de fysiotherapeut of het personeel van het Odensehuis) is van cruciaal belang om tijdig te kunnen reageren wanneer interventie nodig is.

De zorgtijd verminderen en de kwaliteitstijd verhogen met het MONUMENT-prototype voor monitoring op afstand

[SafetyTracer1](#) biedt in de handel verkrijgbare apparaten (Kompy-apparaten) met vergelijkbare functies die tijdens de prototype-iteraties zijn geïdentificeerd. Als uitgangspunt voor het prototype integreerde imec de locatiedienst [SafetyTracer](#) met een systeem voor het delen van agenda's en informatie. Het Kompy-horloge van een persoon met dementie is gekoppeld aan een app (mobiel en web) die een melding stuurt wanneer zich een ongewoon patroon voordoet. De melding bevat

een tijdelijke link naar de huidige positie van de persoon met dementie, zodat de contactpersoon actie kan ondernemen.

Het MONUMENT-prototype voor monitoring op afstand werd tijdens het project gedemonstreerd, getest en herhaaldelijk geoptimaliseerd.

Mantelzorgersspelen een centrale rol in de primaire zorg voor mensen met dementie, maar de ondersteuning is onvoldoende en heeft een negatieve invloed op het doorzettingsvermogen van de mantelzorger. Om hun weerbaarheid te versterken, ontwikkelde imec een eenvoudige en gebruiksvriendelijke ondersteunende app, uitgaande van bestaande technologie met kleine aanpassingen op maat van de mantelzorger. De app is modulair waardoor aanvullende sensorische functies kunnen worden toegevoegd naarmate de ziekte vordert.

Al met al is het MONUMENT-prototype voor monitoring op afstand uniek: het bespaart tijd wanneer er moet worden ingegrepen, deelt (tijdelijk) informatie met andere zorgverleners uit de zorgkring en er worden alleen meldingen verstuurd wanneer ongebruikelijk gedrag wordt gedetecteerd, waarbij de privacy wordt gewaarborgd. Het prototype geeft mensen met dementie een gevoel van onafhankelijkheid en verbetert hun welzijn.

Om eindgebruikers in staat te stellen het prototype aan hun voorkeuren aan te passen, bijvoorbeeld met een traceringsapparaat van hun keuze, is de codebasis te vinden op de GitHub open resource (<https://github.com/imec-int/monument-plwd>). Bekijk de MONUMENT-webapp voor monitoring op afstand: <https://monument-activity-web-app.azurewebsites.net/>

Toegankelijke technologie voor mantelzorgers

Dementie is een van de belangrijkste oorzaken van invaliditeit onder ouderen, waardoor zij voor allerlei taken afhankelijk zijn van mantelzorgers. Hoewel er ondersteunende technologieën bestaan, zijn veel mantelzorgers onwetend over deze digitale innovaties. Om het bewustzijn te vergroten, hebben de proefprojectpartners van MONUMENT aan de hand van de door imec ontwikkelde Innovatrix-methodologie technologieën geïdentificeerd die het beste aansluiten bij de behoeften van de mantelzorger. Het toegankelijker maken van ondersteunende technologie is bedoeld om mantelzorgers beter te ondersteunen en hun weerbaarheid te vergroten.

Dementiezorg

Wereldwijd leven meer dan 55 miljoen mensen met dementie. Met ongeveer 10 miljoen nieuwe gevallen per jaar, zullen in 2030 naar schatting 78 miljoen mensen aan dementie lijden (Bron: World Health Organization). De symptomen en het ziekteverloop verschillen van persoon met dementie tot persoon met dementie en de huidige therapieën tegen dementie zijn vaak maar beperkt werkzaam. Naast medische behandeling kan het leven van mensen met dementie worden verbeterd met passende zorg en ondersteuning van degenen die zorg verlenen.

Er is een reeks ondersteunende technologieën op de markt die mensen met dementie helpen hun dagelijkse taken uit te voeren, zich te verplaatsen of zich te ontspannen. Maar deze technologieën zijn voornamelijk onbekend of worden niet op lange termijn ondersteund vanwege de snel veranderende behoeften. Om dit te veranderen, onderzochten en selecteerden de MONUMENT-proefprojectpartners bestaande ondersteunende technologieën die het nuttigst werden geacht door en voor mantelzorgers. Demonstratiesessies voor zorgverleners informeerden hen over deze technologieën en stelden hen in staat de hulpmiddelen te testen en te evalueren

voordat ze thuis werden toegepast.

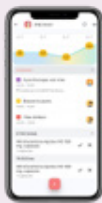
Ondersteunende technologie selecteren

Het verbeteren van professionele ondersteuning voor de mantelzorger van mensen met dementie staat centraal in het MONUMENT-project. Daarom werden mantelzorgers betrokken bij het selectieproces van ondersteunende technologieën die het best aan hun behoeften voldoen. Om dit proces te vergemakkelijken, pasten de proefprojectpartners de Innovatrix-methode toe, die door imec werd ontwikkeld om nieuwe innovaties af te stemmen op reële situaties en de maatschappelijke impact te maximaliseren.

De Innovatrix-aanpak biedt een kader voor innovatiebeheer in combinatie met een iteratieve evaluatie waarbij de eindgebruikers worden betrokken (1). Met iteratie kunnen innovaties tijdens het proces worden geverifieerd, geleerd en geoptimaliseerd. Om de Innovatrix-methodologie bij de proefprojectpartners te introduceren, organiseerde imec een transnationale leersessie. Elke pilotpartner ontving een handleiding voor het digitale platform Innovatrix, instructies voor het voeren van gesprekken met mantelzorgers en richtlijnen voor het trekken van conclusies uit de ontvangen input.

In overleg met de mantelzorgers selecteerde elke proefprojectpartner twee technologieën. Deze technologieën werden vervolgens gedemonstreerd aan mantelzorgers, die feedback gaven over het nut, de bereidheid om ze te gebruiken en mogelijke verbeteringen van de technologie.

OVERZICHT VAN DE GESELECTEERDE TECHNOLOGIEËN

	TECHNOLOGIE	TOEPASSING	PILOTPARTNER		TECHNOLOGIE	TOEPASSING	PILOTPARTNER
	NOBI	Slim licht: valpreventie en -detectie	DE STAD MECHELEN (BE)		MANTELZORGER APP	Platform voor het delen van informatie voor een groep zorgverleners	DE STAD MECHELEN (BE)
	VOETAFDRUK VAN OVERAL ZORG	Locatietracker met alarmknop	NORFOLK COUNTY COUNCIL (VK)		BEAMER TRAMPER TWS	Scooter voor alle terreinen	NORFOLK COUNTY COUNCIL (VK)
	HET VIKTOR-KUSSEN VAN FINGERTIPS	Zachte digitale tablet voor vrije tijd en sociale activiteiten	AFEJI (FR)		HET HYPNOS-MASKER VAN DREAMINZZZ	Zelfhypnosemaskertherapie gericht op welzijn	AFEJI (FR)
	MAGIC TABLE	Interactieve projector voor sociale activiteiten	THE NATIONAL TRUST FOR PLACES OF HISTORIC INTEREST OR NATURAL BEAUTY (UK)		PIVOTELL-PILLENDISPENSER	Veilige zelfmedicatie	THE NATIONAL TRUST FOR PLACES OF HISTORIC INTEREST OR NATURAL BEAUTY (UK)
	ORADIO	Digitaal apparaat met voorgeprogrammeerde muziek	WVO ZORG (NL)		GOOGLE NEST + VOICEZORG APP	Interactieve zorgondersteuning, dagelijkse structuur, afstandsbediening	WVO ZORG (NL)

EVALUATIE VAN DE GEDEMONSTREERDE TECHNOLOGIEËN

Om de demonstratiesessies te bespreken, presenteerden alle proefprojectpartners hun bevindingen op een partnerbijeenkomst in Norwich (VK). Hieruit kwamen verschillende belangrijke aspecten naar voren waarmee rekening moet worden gehouden bij de ontwikkeling van nieuwe ondersteunende technologie:

Vertrouwd raken met technologie

Bij de introductie van een nieuwe technologie moet rekening worden gehouden met de gebruikerscontext:

- Sluit de technologie aan op de behoeften?
- Vereist de technologie infrastructurele aanpassingen?
- Past het in het dagelijks leven?
- Is de mantelzorger en/of persoon met dementie vertrouwd met digitale oplossingen?

Nichemarkt

Technologieën gericht op mensen met dementie en hun mantelzorgers zijn beperkt schaalbaar vanwege specifieke (en uiteenlopende) behoeften. In plaats van een pasklare oplossing lijkt een combinatie van meerdere technologieën een betere aanpak om aan de eisen te voldoen.

Mantelzorger betrekken

De demonstraties wezen op het belang van het betrekken van zowel de persoon met dementie als de mantelzorger bij het testen van technologie, bij voorkeur in een vertrouwde context.

Gebruiksvriendelijke technologie

Technologie die gebruiksvriendelijk en gemakkelijk te gebruiken is, verlaagt de adoptiedrempel. Een goede introductie van de technologie en de beschikbaarheid van een duidelijke handleiding dragen daar nog aan bij.

Kosten

Aangezien dementie een progressieve ziekte is, kan een bepaalde technologie voor een beperkte tijd relevant zijn, waardoor het rendement op de investering laag en/of onvoorspelbaar kan zijn. De kosten vormen een enorme barrière en zouden een wijdverbreid gebruik in de weg kunnen staan. Om de inclusiviteit te maximaliseren moeten aanbieders dus rekening houden met de kosten.

Ethische implicaties

De implementatie van technologie kan ethische gevolgen hebben, zoals het volgen van de locatie van een persoon met dementie. Om deze ethische aspecten te waarborgen zijn aanvullende richtlijnen nodig.

- Hoe ingrijpend is de technologie in het persoonlijke leven van de persoon met dementie?
- Heeft de mantelzorger baat bij de technologie?
- Hoe wordt de privacy gewaarborgd?

Technologie in een huiselijke omgeving

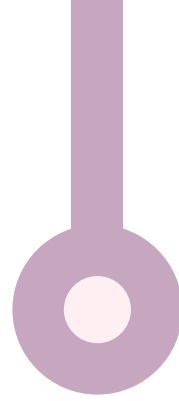
Er bestaan ondersteunende technologieën om mensen met dementie en hun mantelzorgers thuis te ondersteunen, maar er lijkt weinig vraag naar te zijn. Uit gebruikersonderzoek tijdens het MONUMENT-project blijkt dat mantelzorgers

vaak niet op de hoogte zijn van de technologie en hoe ze deze kunnen gebruiken. De presentatie van de technologie als demonstratiemodel in bijvoorbeeld een Odensehuis biedt meer informatie en stelt de eindgebruiker in staat de technologie in een huiselijke omgeving eerst te testen en te evalueren. Bovendien zouden Odensehuizen een belangrijke rol kunnen spelen als een vertrouwde plaats om technologieën te verkopen, te verhuren of uit te lenen.

Kortom, het project toont aan hoe belangrijk het is om de eindgebruikers bij de selectie en evaluatie van bestaande ondersteunende technologieën te betrekken voordat deze aan een breder publiek worden aangeboden. Daarom richten de ontwikkelaars zich op de meest waardevolle oplossingen die bijdragen tot een dementievriendelijke samenleving.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

RESULTATEN

EVALUATIE VAN DE 5 PROEFPROJECTEN

Het MONUMENT-project. Een grensoverschrijdend project dat 5 zeer verschillende Odensehuizen heeft gecreëerd, geconsolideerd en gevormd.

Het MONUMENT-project was actief in 4 verschillende landen: België, het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Frankrijk. In elk van deze landen werd één (of meer) organisatie(s) aangewezen om het Odensemodel in hun regio te versterken: AFEJI (Frankrijk), Norfolk City Council (VK), The National Trust for Places of Historic Interest of Natural Beauty (VK), WVO Zorg met Odensehuis Walcheren (Nederland) en Stad Mechelen (België). Elke organisatie functioneert binnen haar eigen, unieke context. Het verschil in context (cultureel, organisatorisch, regionaal, enz.) resulteerde in 5 Odensehuizen. Elk weer anders dan de ander.

Afhankelijk van de context waarin de organisaties zich bevinden, zijn er duidelijke verschillen in hun algemene strategieën en doelstellingen voor het project. Daardoor zien de projecten er in elke proeflocatie anders uit: andere sterke punten, aandachtspunten, moeilijkheden, boodschappen om mee te nemen, enz. De grootste verschillen zijn te vinden in de culturele context van de proefprojecten en in hun benadering van partnerschap, communicatie en technologie.

Culturele context

De culturele context in Frankrijk (bijvoorbeeld taboe op dementie, vrijwilligerswerk is een minder gangbare praktijk, enz.) veroorzaakte veel problemen voor AFEJI gedurende het project. Het zorgsysteem in Stad Mechelen streeft bijvoorbeeld naar een open communicatie rond dementie, wat Stad Mechelen echt heeft geholpen bij de ontwikkeling van hun Odensehuis.

Partnerschap

Sommige organisaties hebben sterke banden met externe partners. WVO Zorg heeft bijvoorbeeld een sterke partnerschap met een waarnemingspartner voor hun activiteiten, evenals met Odensehuis Walcheren voor hun expertise, netwerk, enz.

Communicatiestrategie

Wat voor sommige van de proeflocaties (zoals The National Trust, Stad Mechelen, WVO Zorg) zeer nuttig leek, was de aanwezigheid van een groter netwerk/infrastructuur om op terug te vallen. The National Trust, Stad Mechelen en Odensehuis Walcheren (partner van WVO Zorg) hebben elk een sterk netwerk voor communicatie: connecties met radioprogramma's en televisie voor interviews, eerdere ervaringen en eigen communicatiekanalen. Deze proefprojecten zijn echt gericht op het externe, grotere publiek via persberichten, interviews, enz. Andere partners hadden niet zo'n sterk netwerk om op terug te vallen en moesten vanaf nul beginnen.

Technologie

Op sommige proeflocaties, zoals Stad Mechelen, Odensehuis Walcheren of AFEJI, doet het Odensehuis dienst als modelhuis, waar de bezoekers op een ongedwongen manier kennis kunnen maken met technologie. Als surplus kunnen mantelzorgers de technologie ook voor een korte periode lenen, om er zeker van te zijn dat het een oplossing biedt voor hun specifieke situatie, alvorens het zelf aan te schaffen. Voor anderen is de technologie vooral ondersteunend in hun Odensehuis. Het draagt bij aan de ervaring. De bezoekers kunnen het testen in het Odensehuis, maar het is niet bedoeld om mee naar huis te nemen of thuis te gebruiken.

Uitdagingen

Gaandeweg brengen deze benaderingen, zoals gevormd door de specifieke context van elk proefproject, verschillende uitdagingen met zich mee.

De manier waarop de partners het project benaderden, toonde hun sterke en zwakke punten tijdens dit project. Organisaties als AFEJI hadden moeite om de mantelzorgers te bereiken. Deze organisatie is in Frankrijk gevestigd en heeft de gevolgen van de lokale culturele context ondervonden. In Frankrijk is het onderwerp dementie strikt taboe. Daarom is het moeilijk om een project als MONUMENT onder de aandacht te brengen en mensen aan te trekken. Hoewel ze hun best hebben gedaan, maakte de culturele context van Frankrijk met betrekking tot dementie (d.w.z. een taboe op dementie) en vrijwilligerswerk (d.w.z. in Frankrijk is het geen gangbare praktijk) het erg moeilijk voor hen om mensen met dementie en mantelzorgers naar hun Odensehuis

te halen.

Daarom was een communicatiestrategie nodig die deze moeilijkheden aanpakte. Bovendien was het, net als bij veel andere proefprojectpartners, niet altijd gemakkelijk om de mantelzorgers na het bereiken van het Odensehuis te betrekken. Voor WVO Zorg leverde de context waarin zij begonnen (namelijk nauwe partners met Odensehuis Walcheren) bovendien enkele moeilijkheden op. Omdat ze al een sterk netwerk hadden met veel kennis over de materie, vonden ze het project beperkend en soms zelfs verwarrend. Voor hen maakt de structuur van het MONUMENT-project (te leveren producten, WP, enz.) het moeilijk voor hen om trouw te blijven aan hun opvatting van de Odensehuisbeginselen. Bovendien hebben zij in Norfolk ervaren dat het werken met mantelzorgers niet altijd gemakkelijk is. Dit was niet een strijd waarmee alleen de gemeenteraad van Norfolk te maken kreeg, maar bijna elke proefprojectpartner had moeite om mantelzorgers bij het project te betrekken. Vaak was de oorzaak van dit probleem de angst van de mantelzorger om de veiligheid van het huis te verlaten. De partners probeerden de locatie aan te passen aan deze angsten door bijvoorbeeld bekwame vrijwilligers te vinden die hen konden helpen in het Odensehuis. Onder andere Stad Mechelen en The National Trust verklaarden echter dat de grootste moeilijkheid die zij ondervonden het vinden van vrijwilligers voor hun Odensehuis was.

Zo bracht elke context zijn moeilijkheden met zich mee. Daarom moet het MONUMENT-project, zoals perfect omschreven door The National Trust, worden benaderd als: "een enorme leerervaring" (The National Trust).

Lessen en inzichten

Aangezien we het MONUMENT-project moeten zien als een leermogelijkheid, zijn er bepaalde inzichten die de proeflocaties tijdens dit project hebben opgeleverd:

1) Communicatie is cruciaal. Dat wil zeggen:

- Bij het werken met mensen in een kwetsbare situatie moet men altijd consequent communiceren. Er moet consistentie zijn in de boodschap, consistentie in het medium, consistentie in het hele project.
- Wanneer men de doelgroep wil bereiken, moet men altijd duidelijk communiceren. Zoals gezegd betekent dat consequent, maar ook aanhoudend. De doelgroep bereiken kost tijd, maar u moet het blijven proberen. Als u hard

en lang genoeg uw best doet, komen de mensen vanzelf. Het doorbreken van schaamte/taboe kost tijd.

2) Werken met de belangen/het leven van de mensen. Wanneer u mantelzorgers en mensen met dementie betreft of hen naar het Odensehuis probeert te halen, moet u rekening houden met hun context/situatie.

3) Vorm een netwerk met sterke partners. Zij kunnen expertise toevoegen waar die misschien nog ontbreekt.

6) U kunt mantelzorgers niet van hun verantwoordelijkheden ontslaan!

Bied in plaats daarvan morele steun en help hen hun tijd beter in te delen.

- Het actief betrekken van de mantelzorger in het Odensehuis kan een lange weg zijn. Begin met hen te verwelkomen en steun te bieden, zodat ze wat verlichting kunnen vinden. Al is het maar voor even.

5) Door de mantelzorger te ondersteunen bij zijn/haar zorgtaak voelt hij/zij zich minder geïsoleerd. Probeer de mantelzorgers te versterken in hun zorgactiviteiten door een netwerk van lotgenoten te creëren, trainingen aan te bieden,...

6) U moet uw best doen gezien de omstandigheden. Werk met wat u hebt. Als uw situatie moeilijkheden oplevert, werk er dan omheen. Pas uw Odensehuis zo goed mogelijk aan uw situatie aan, maar verlies uw hoofddoel niet uit het oog, namelijk het creëren van een ondersteunende structuur die voldoet aan de behoeften van de persoon met dementie en de mantelzorger.

7) Schaamte vervangen door erkenning: door mantelzorgers een netwerk te laten vormen in het Odensehuis en hen vrijuit te laten praten over hun leven als mantelzorger, stellen we hen in staat het taboe te doorbreken en de schaamte over dit onderwerp te vervangen door erkenning.

Met deze inzichten in gedachten laat het MONUMENT-project u uw eigen ervaringen met het Odensemodel creëren.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

SOCIAAL-ECONOMISCHE HAALBAARHEIDSTUDIE

Het hoofddoel van het project MOre Nurturing and More Empowerment Nested in Technology (MONUMENT) was het verminderen van de last van mantelzorgers van mensen met dementie door het bieden van professionele en structurele ondersteuning voor de mantelzorgers, bijvoorbeeld technologische oplossingen op maat. Het doel was de veerkracht en het doorzettingsvermogen van de mantelzorgers te versterken, zodat mensen met dementie langer thuis kunnen blijven wonen.

Een sociale en financiële haalbaarheidsstudie werd gebruikt om de doelstellingen van het project te evalueren. De sociologische haalbaarheidsstudie is uitgevoerd door HZ University of Applied Sciences, onderzoeksgroep Healthy Region. De studie werd uitgevoerd op basis van kwantitatieve en kwalitatieve bevindingen uit focusgroepen en enquêtes.

De kwantitatieve gegevens werden verzameld via pre- en post-enquêtes. Via de enquêtes werden veranderingen in de ervaringen van mantelzorgers in de loop van de tijd gemeten. In de enquêtes werden aan mantelzorgers vragen gesteld over toegenomen zelfredzaamheid, toegenomen veerkracht, afgenomen isolement, afgenomen angstgevoelens, afgenomen depressieve gevoelens en afgenomen zorglast. De kwalitatieve gegevens werden verzameld via focusgroepgesprekken met mantelzorgers en mensen met dementie tegen het einde van het project. De vragen in de focusgroepdiscussies waren gericht op toegang tot vrijetijdsactiviteiten, kennis en overdraagbare vaardigheden van mantelzorgers, wederkerigheid tussen mensen met dementie en hun gemeenschap en betere voorlichting door lotgenoten.

Uit de antwoorden op de enquête blijkt een lichte stijging voor alle onderzochte onderwerpen.

ONDERWERP	RESULTAAT
Toegenomen zelfredzaamheid in ondersteuning	Een lichte toename van de gemiddelde score (+1,98) tussen de pre- en posttest wijst op een hogere zelfredzaamheid.
Toegenomen veerkracht	Een lichte daling van de gemiddelde score (-0,65) tussen de pre- en posttest wijst op een iets grotere veerkracht.
Afgenomen isolement	Een hogere gemiddelde score (+1,19) in de posttest in vergelijking met de pretest geeft aan dat mantelzorgers toegang hebben tot een groter netwerk en meer middelen.
Afgenomen angstgevoelens	Een hogere gemiddelde score (+2,99) in de posttest dan in de pretest geeft aan dat mantelzorgers zich minder angstig voelen.
Afgenomen depressieve gevoelens	Een lichte afname van de gemiddelde score (-0,24) tussen de pre- en posttest wijst op een lichte afname van depressie.
Afgenomen zorglast	De gemiddelde score van de posttest toonde een klein positief verschil tussen de resultaten van de pre- en posttest (+0,31).

De resultaten van de focusgroepen verschillen per partner, wat te maken heeft met de fase waarin zij zich bevonden (begin van ervaring met het coördineren van een Odensehuis).

ONDERWERP	RESULTAAT
Meer toegang tot recreatieve activiteiten	- Geen toename van toegang tot vrijetijdsactiviteiten in Stad Mechelen en Afeji - Betere toegang tot vrijetijdsactiviteiten in The National Trust
Toegenomen kennis en overdraagbare vaardigheden mantelzorger	Toename van kennis en overdraagbare vaardigheden mantelzorgers in Stad Mechelen, Afeji en National Trust
Toegenomen wederkerigheid tussen mensen met dementie en hun gemeenschap	- Geen toename van wederkerigheid in Stad Mechelen, Afeji en The National Trust - Toegenomen belangstelling en zichtbaarheid van dementie
Beter geïnformeerd door lotgenoten	Mantelzorgers voelden zich beter geïnformeerd door lotgenoten in Stad Mechelen, Afeji en The National Trust

Probis heeft de financiële haalbaarheidsstudie uitgevoerd. De financiële aspecten en de impact van professionele (residentiële) zorg versus thuiszorg werden onderzocht. De incrementele kosten van residentiële zorg versus thuiswonen met ondersteunde mantelzorg werden in kaart gebracht, zowel vanuit het perspectief van de zorgontvanger als de overheid/maatschappij in Stad Mechelen, Vlaanderen, wat resulteerde in een invulbare rekentool (zie volledig verslag op het Memo-platform). Het in kaart brengen van de incrementele kosten van residentiële zorg ten opzichte van thuiswonen met ondersteunde mantelzorg vereiste nuance. Op basis van het bestaande bronnenmateriaal zouden de kosten van residentiële zorg nauwkeurig kunnen worden berekend, zowel vanuit maatschappelijk oogpunt als vanuit het oogpunt van de gebruiker.

De opportuniteitskosten van thuiswonen werden echter gekenmerkt door grote verschillen, afhankelijk van de persoon in kwestie, bijvoorbeeld de woonsituatie. Daarom werden enkele standaardscenario's en gemiddelde bedragen gebruikt om de opportuniteitskosten te bepalen en de incrementele kosten van residentiële zorg te berekenen. Voor elke situatie waren de kosten van residentiële zorg hoger dan de kosten van thuiswonen met ondersteunde mantelzorg. De marginale kosten van woonzorg waren het laagst voor een alleenstaande met dementie die afhankelijk was van thuiszorg en gebruikmaakte van een dagverblijf. De hoogste incrementele kosten werden gezien bij mensen met dementie die samenwoonden en geen gebruik maakten van thuiszorg of een dagverblijf.

De conclusie op basis van de sociale haalbaarheidsstudie was dat de kennis van mantelzorgers over dementievriendelijke plaatsen en mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (licht) was toegenomen. Over het algemeen waren de deelnemers zeer positief over de activiteiten van het Odensehuis, omdat ze een toegevoegde waarde hadden voor hun levenskwaliteit en die van degene met dementie voor wie ze zorgen. De ervaringen met het gebruik van technologische mogelijkheden verschilden per proefprojectpartner. Meer kennis en deelname aan activiteiten van het Odensehuis verhoogden het gevoel van weerbaarheid van mantelzorgers. Tot slot gaven de bevindingen aan dat mantelzorgers zich meer gesteund voelden en verschillende mogelijkheden kregen om hun zorglast te verdelen.

Vanuit het financiële kader van deze studie vormde het Monument-concept een concreet en aanzienlijk alternatief als aanvulling op de professionele thuiszorg. Alle in deze financiële studie in kaart gebrachte MONUMENT-scenario's leverden een financiële winst op in vergelijking met professionele thuiszorg.

Beide studies bieden nuttige inzichten voor beleidsmakers en initiatiefnemers.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

UITVOERING VAN DE HYCAL- EN OPULSE-INTERVENTIES IN HET ODENSEHUIS IN MAUBEUGE

Naarmate de ziekte van Alzheimer (AD) voortschrijdt, vertonen mensen met dementie een breed scala aan symptomen die hun vermogen om dagelijkse activiteiten uit te voeren beperken en leiden tot een verlies van vrijheid en autonomie, een afname van het gevoel van eigenwaarde en een verlies van sociale status. Mensen met dementie krijgen dagelijks emotionele, psychologische, fysieke of financiële steun van hun echtgenoot. Deze toegenomen verantwoordelijkheden en taken kunnen ertoe leiden dat mantelzorgers hun eigen gezondheid en behoeften verwaarlozen. Deze veranderingen kunnen negatieve gevolgen hebben voor de levenskwaliteit van beide partners en veel leed veroorzaken. Bovendien beschrijven de twee partners een verlies aan wederzijds begrip, minder momenten van delen en communicatieproblemen, die verslechtering van de echtelijke relatie veroorzaken.

De universiteit van Lille heeft voorgesteld om in het Odensehuis in Maubeuge een online ondersteuningsinterventie voor mantelzorgers (OPULSE) en een op hypnose gebaseerde interventie voor echtparen (HYCAL) te testen. Deze interventies zijn gebaseerd op psychologische benaderingen die hun doeltreffendheid op lichamelijke en psychologische symptomen en op de kwaliteit van de echtelijke relatie reeds hebben bewezen. Voor en na de interventies werden evaluaties (vragenlijsten en interviews) uitgevoerd om de tevredenheid en de eerste effecten te beoordelen.

In afwachting van de opening van het Odensehuis in Maubeuge, werden de haalbaarheid en het gebruik van deze twee interventies getest met echtparen en mantelzorgers van respijtzorgplatforms, geheugencentra, de vereniging France Alzheimer en de gespecialiseerde Alzheimer Home Teams van de regio Hauts-de-France. Sinds de opening in september 2022 maken deze twee interventies deel uit van het activiteitenpakket dat in het Odensehuis is voorgesteld en zijn er presentaties van de interventies gegeven aan mantelzorgers: 2 voor HYCAL en 3 voor OPULSE. Deze interventies werden ook voorgesteld op de conferentie over steun aan mantelzorgers in oktober 2022, georganiseerd door AFEJI EHPAD Les Tilleuls, in Maubeuge.

HYCAL

Er werd eerst een literatuurstudie uitgevoerd over het gebruik van hypnose bij mensen met dementie, zodat wij de voorzorgsmaatregelen konden bepalen die in het hypnoseprotocol moeten worden genomen om rekening te houden met de aandachtstekorten van mensen met dementie (zie publicatie nr. 1). De HYCAL-interventie werd vervolgens door ons team ontwikkeld in samenwerking met een in Ericksoniaanse hypnose gespecialiseerde psycholoog. Dit is een hypnose-interventie in 8 sessies van ongeveer 30 minuten voor echtparen die worden geconfronteerd met AD. De acht scripts zijn ontwikkeld rond een thema dat verband houdt met de in de literatuur vastgestelde behoeften en moeilijkheden (de veilige plaats, de middenpot, leven in het nu, acceptatie, het positieve zien, een hindernis nemen, luisteren naar hun eigen behoeften, zichzelf en hun partner steunen). Elke sessie omvat: de inductie van de dissociatieve toestand, de werkfase volgens het thema van de sessie en de terugkeer naar een staat van waakzaam bewustzijn.

Een eerste haalbaarheidsfase maakte het mogelijk de aanvaardbaarheid van de interventie door de echtparen na te gaan, de nodige aanpassingen te identificeren en interessante voorlopige resultaten aan te tonen, met name een afname van het leed bij beide partners en een verbetering van de kwaliteit van de relatie (zie publicatie nr. 2). De bijgewerkte interventie werd vervolgens voorgesteld aan 32 echtparen en 16 weigerden deel te nemen, hetzij omdat de partner niet akkoord ging, hetzij wegens gebrek aan belangstelling. In totaal begonnen 16 echtparen aan de HYCAL-interventie, 2 echtparen stopten vroegtijdig met hun deelname. Van de 14 echtparen die de interventie voltooiden, was de meerderheid al bekend met hypnose en therapeutische hypnose. Zij aanvaardden de voordelen van deze interventie omdat deze innovatief, zonder medicijnen, op koppels gericht, gratis en thuis uit te voeren was. Hun verwachtingen van de hypnose-interventie waren een betere acceptatie van de ziekte en een betere beheersing ervan in hun dagelijks leven, meer ontspanning, minder stress over de toekomst en een verbetering van de relatie en communicatie van het echtpaar. De vragenlijsten toonden een significante afname van het leed bij beide partners en een verbetering van de echtelijke relatie.

Aan het einde van de HYCAL-interventie kregen de echtparen een USB-stick (of een ander geschikt medium) met de audio's van de sessies en werden ze door de hypnotherapeut getraind om de sessies zelfstandig te blijven doen en de effecten te versterken. De OPULSE-interventie werd ook voorgesteld aan mantelzorgers.

De perspectieven zijn het verkrijgen van financiering om deze interventie gratis te kunnen blijven aanbieden aan echtparen die worden geconfronteerd met AD en om deze interventie in te zetten door hypnotherapeuten op te leiden die werken in structuren die zorgverleners en mensen met dementie ondersteunen (bijvoorbeeld respijtzorgplatforms, geheugencentra, verenigingen).

Wetenschappelijke publicaties gerelateerd aan HYCAL:

1. Wawrziczny E, Buquet A, Picard S (2021) Use of hypnosis in the field of dementia: A scoping review. Arch Gerontol Geriatr 96, 104453: This is the first review of the literature on the use of hypnosis with people with dementia.
2. Wawrziczny E, Picard S, Buquet A, Traversac E, Puisieux F, Pasquier F, Huvent-Gruelle D, Doba K (2022) Hypnosis Intervention for Couples Confronted with Alzheimer's Disease: Promising Results of a First Exploratory Study. Alzheimers Dis, (Preprint), 1-16: This study shows the development of the first hypnosis intervention for couples facing AD based on emerging needs and difficulties in the literature and preliminary results.

OPULSE

OPULSE wordt momenteel getest en is een website die 24 uur per dag beschikbaar is via computer en smartphone. (www.opulse.fr). OPULSE is gericht op mantelzorgers van mensen met dementie en stelt vier niet-medicamenteuze interventies voor die elk acht weken duren: benaderingen gebaseerd op

- beoefening van mindfulness,
- positieve psychologie,
- acceptatie en toewijding
- en informatie zoeken.

Deze online interventies bestaan uit 48 activiteiten en kunnen zelf worden uitgevoerd, zijn gemakkelijk toe te passen en duren kort (minder dan 20 minuten per dag).

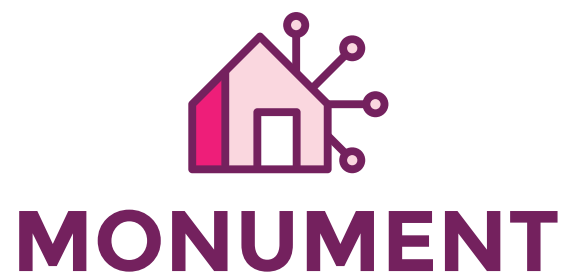

In totaal 142 mantelzorgers gingen in principe akkoord en werden willekeurig toegewezen aan een van de vier interventies. 120 mantelzorgers begonnen met de activiteiten en 91 hebben deze voltooid. Hiervan profiteerden er 20 van de beoefening van mindfulness, 24 van positieve psychologie, 18 van acceptatie- en toewijding en 29 van het zoeken naar informatie. De deelnemers hebben gemiddeld 72,93% van de activiteiten voltooid.

Bij alle interventies gebruikten mantelzorgers na acht weken deelname minder controlegedrag en melden zij minder psychisch leed. Er was echter geen verbetering wat betreft hun welzijn.

Het is de bedoeling dit experiment te evalueren om na te gaan bij welke activiteiten in elk van de vier soorten interventies de mantelzorgers het meeste baat hadden. Daarna moet de financiering worden afgerond voor de bouw van een permanente website.

[Klik hier voor het volledige rapport of scan de QR-code aan het einde van de publicatie.](#)

WILT U MEER WETEN OVER WAT WIJ IN HET PROJECT HEBBEN GEDAAN?

SCAN DE QR-CODE EN ONTDEK DE RAPPORTEN
EN RESULTATEN DIE TIJDENS DE LOOPTIJD VAN HET PROJECT ZIJN GEGENEREERD.

NEDERLANDS

FRANS

ENGELS

Met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

